

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Z oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 250— za $\frac{1}{64}$ strani K 1— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 49.

V Ptiju v nedeljo dne 7. decembra 1913.

XIV. letnik.

Današnja številka „Stajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani.

Iz velikanske nevarnosti rešeni!

Tajne zveze zoper Avstro-Ogrsko razkrite.

Neprjetni so bili meseci balkanske krize, so stali naši vojaki ob mejah in stražili noč dan domovino. Nepotrebne so se zdele javne avstrijske odredbe, kajti vse je smatralo Srbije proti naši monarhiji za semešno in mešalo črnogledcev. Meseci krize so minuli, na rezervisti so prišli domov, balkanske zmesje, gredo svojemu koncu nasproti ... V tem Denarju, ko so se razburjeni živci že pomirili, o dilo se je velikansko zaroto, ki je zahrtna Rusija vstvarila balkanskimi državami zoper Avstro-Ogrsko, — odkrilo se je to zaroto z grozo gledamo nazaj na velikansko nevarnost, kateri je kakor s čudežem naša domovina ušla ...

Francoski list „Matin“ objavil je nam te dni tajne pogodbe, ki sta jih sklenili pred balkansko vojno Bulgarija in Srbija. Prikazano je danes z nepobitimi dokazi, da je zahrtna Rusija vstvarila balkansko zvezo, da ta zveza ni bila toliko proti Turčiji, marveč večidel proti Avstriji naperjena, da se je Avstrijo natihoma od vseh trani obkolilo in ho telo raztrgati, kakor so zneje Turčijo raztrgali ...

Kar so v zadnjih časih v diplomatskih kroh le šepetali, to se je zdaj izkazalo kot grozna resnica. Ruski diplomati so vstavili balkansko zvezo in ost te zveze je obrnjena proti Avstro-Ogrski. Dne 29. februarja 1912 se je v Sofiji podpisala Bulgarija in Srbija aliančna pogodba. Podpisali so jo bulgarski kralj Ferdinand in srbski kralj Peter, bulgarski minister Geshov ter srbski minister Pašić. V tej pogodbi sta se omenjeni dve državi zavezali, da podeta druga drugo podpirali, ako bi koli velevlast hotela to sli ono takrat kar tako pokrajino zasesti. Dne 19. junija 1912 sledila tej pogodbi še vojaška konvenca, ki sta jo sklenila v Varni generala Putnik ter Fičev. V tej konvenciji se je našla, morala bi Srbija Rumunom takoj vojsko napovedati in z najmanje 100.000 vojaki Bul-

garom na pomoč priti; — ako bi pa Avstro-Ogrska Srbijo napadla, morala bi Bulgarija takoj naši monarhiji vojno napovedati in 200.000 mož za boj proti Avstriji Srbom na pomoč poslati. To obveznost je imela Bulgarija zlasti za slučaj, ako bi avstrijski vojaki marširali v sandžak Novi bazar; ja celo za slučaj, da bi Srbija sama svoje vojaštvo v Sandžak vrgla in s tem spadat z Avstrijo povzročila, veljala je ta obveznost. Pa to še ni vse! Ta pogodba je bila v prvih vrsti proti Avstro-Ogrski naperjena. Šele v drugi vrsti prišla je vojna zoper Turčijo. Vojno s Turčijo se je smatralo za precej neverjetni dogodek in se jo je omenilo le v nekem tajnem dodatku k aliančni pogodbi ... Nahujše pa je to le: V tej pogodbi ni bila Rusija samo razsodnik v slučaju prepira za plen; imela je izrecno pravico, da dopusti ali zabrani udarec zaveznikov proti Turčiji.

Vse to je, kakor vemo, dokazano. Kaj sledi iz teh dejstev? Rusija je smatrala vmešavanje Avstrije v balkanske dogodke za somoumevno. Misli je, da bode Avstrija takoj nastopila, ako bodo Srbi marširali v sandžak. Zato je Srbom zasigurila pomoč Bulgarov zoper Avstrijo. Rusija je torej dopustila vojno zoper Turčijo edino zaradi tega, da bi mobilizirala celi Balkan proti Avstriji. To je popolnoma jasno, da je Rusija kolvala bojne načrte zoper Avstrijo. Pridobila je za te svoje zahrtnne načrte Srbijo, ki nam je vedno sovražna, pa tudi Bulgarijo, kateri je Avstrija vedno toliko dobrega storila.

Bržkone je tudi francoska vlada o tem hinavskem načrtu vedela. Pač pa ni vedela o njem ničesar Angleška, ki jo je Rusija na nečuvani način zlorabljala. Anglija se se je z vso vremenu zavzemala za sklepanje mira po vojni, ki jo je pravzaprav Rusija povzročila. Napolj barbarska Rusija se je na brezvestni način igrala z evropskim mitem. Da se je ta mir vendar ohranil, gre zahvaliti nezmerni miroljubnosti presvitlega cesarja Franca Jožefa I., in pa zmernosti, treznosti avstrijske zunanjosti politike. Celo vrsto zanjk in jam nastavila je Rusija naši domovini, — na eni strani je kazala hinavsko-prijaznolice, na drugi pa je čakala z mobilizirano svojo armado, da odmarširajo avstrijski vojaki v

sandžak ... Posrečilo pa se ni! Avstrija se ni zmenila za sandžak, ni napadla Srbe, ni uresničila zločinske želje ruskega soseda. In tako je padla ruska zarota v vodo, — balkanska zveza se je razbila, — v potokih bratske krvi so pokopali Srbi in Bulgari slovensko vzajemnost, — Bulgarija je grozivo draga plačala svojo nepošteno zaupljivost do Rusije, — Avstrija pa stoji prejkotslej poštena, čista in mogočna v osrčju Evrope!

Razkrinkani so sovražniki Avstrije, — razkrinkani in osramočeni! Ruski poslanik Hartwig v Belgradu dejal je še pred kratkim napram nekemu bulgarskemu pisatelju: „Razumeti morate, da potrebuje Rusija močno Srbijo. Za Turčijo pride avstrijsko vprašanje na vrsto. Srbija boste naše najboljše orožje. Vi Bulgari boste dobili vašo Makedonijo tisti dan nazaj, na katerem si boste Srbija svojo Bosno in svojo Hercegovino nazaj vzela.“ — Tako je govoril ruski poslanik Hartwig! Pa zadnji dogodki so mu štreno zmešali. Azijatske želje Rusije so se razpršile ob avstrijski poštenosti, ki ni hotela iz balkanske vojne za se nobenega dobička vzeti. Skupno z Nemčijo in Italijo ohranila je Avstrija vesoljni mir in ruske intrigue so se izjalovile ...

Osramočeno pa zdaj tudi — slovenski voditelji. Navdušenje pijani napivali so balkanski zvezi, ki je bila v prvi vesti proti Avstriji naperjena. V slovankem deliriju so se bratili s Srbi, ki so bilo slepoorožje v roki proti avstrijske ruske politike. Proti lastni avstrijski domovini so ruvali in hujskali slovenski voditelji, to pa v času, ko so se zbirali na avstrijskih mejah najhujši sovražniki, da bi monarhijo napadli in razbili ...

To so velike besede! A resnjene so! In slovensko ljudstvo, ki ljubi avstrijsko domovino, se bode iz teh dogodkov mnogo pritočilo!

Cenjeni somišljeniki!

Leto se bliža svojemu koncu in treba je svoje dolžnosti napram listu izpolniti.

„Stajerc“

je napram svojim odjemalcem gotovo v vsakem oziru izpolnil svojo dolžnost! Zato pa prosimo tudi cenjene naročnike, naj čim hitreje pravljajo zaostalo naročnino. Maršikdo dolžan je naročnino še za preteklo leto. Kakor pri vseh listih treba je pa tudi pri

KAJ JE PRALNA VESELICA?

To je tisti veseli dan, kadar se snaži perilo s Schichtovim milom, znamka "Jelen". Perilo postaja očvidno čisto. V kratkem času, med prepevanjem in smehom, je izvršeno vse delo. V vsakem kosu Schichtovega mila je skrit palček, ki skrbi za to, da perici ni treba toliko drgati. Perilo ostane vsled tega dolgo časa kot novo in se ne raztrga tako hitro, kakor če se pere z navadnim milom, katerega pralna moč se mora nadomestiti s silnejšim obdelovanjem perila.

Naš koledar je izšel in stane 60 vinarjev, s poštnino 70 vinarjev.

"Štajercu" naročnino naprej plačati. Kdor plača naročnino za l. 1914 pred novim letom, ta plača še staro svoto 3 kron, medtem ko se potem naročnina za 1 kruna zviša.

Prosimo torej še enkrat, naj stori vsakdo svojo dolžnost in naj

Vpošlje naročnino.

Treba je pa tudi, da se zdaj ob koncu leta naši somišljeniki "Štajerca" še tesneje oprimajo. Ponujali bodejo ljudski nasproti vse mogoče liste. Ali kdor je v resnici naprednega mišljenja, se ne bode dal zapeljati, marveč bode ostal

"Štajercu" zvest.

Prosimo pa tudi, da naši somišljeniki nabirajo nove naročnike in odjemalce, da zahtevajo list po gostilnah, kavarnah, da priporočajo "Štajerca" v krogu svojih sorodnikov, znancev in prijateljev. Kajti le na ta način se bode list še bolj razširili in bode zamogeli svojo naloge še bolje izvrševati!

Vsi na delo za "Štajerca."

Štedljivost
pri kuhanju
doseže le tista gospodinja, ki uporablja
MAGGI-JEVE kocke
(gotova goveja juha)
MAGGI po 5 vinarjev.
Vsaka kocka da, — če se jo polije s 1/4 litrom vrele vode, — i krožnik izvrstne goveje juhe, katera se tudi uporablja kot juha za kuhanje, za polivanje omak, zelenjav it. d.
Pri nakupu naj se pazi na ime MAGGI in na varstveno znamko
zvezdo s križcem

Politični pregled.

Dne 18. decembra t. l. stopi naš cesar, kakor smo že poročali, v 1.000 mesec svojega življenja. Obenem postane naš bodoči cesar prestolonaslednik Franc Ferdinand 50 let star.

Zakaj so bili Turki premagani?

Iz govora c. in kr. majorja Feliksa Wagnera.

Turški vojaški material je bil, vsaj kolikor se tiče aktivnega moštva, tudi pred vojno izboljšan. Ne turški soldat je izgubil bitke, marveč odgovorni voditelji, ki niso za ničesar skrbeli. Tudi oficirji so bili hrabri, kar dokazuje visoko procentno število oficirskih izgub.

Začetkom vojne bil je položaj turške armade žalosten. Ali med vojno se je vedno bolj izboljšal. Vojaški ataseji so videli povratak od Lüle Burgasa; zagotovljajo, da je večji del vojaštva v dobrem stanju nazaj marširal, da so se ljudje komandi pokorili.

Strašne panike povzročilo je večinoma prebivalstvo, nadalje train in kolone vozov, ki so obtičale v blatu vsled utrujenosti konjev. Stotero beguncov, žen, otrok in ranjenih vojakov, za katere se ni nikdo brigal, naskočili so pravljene železniške vozove in so prisilili strojvodje, da se odpeljejo. Strehe vagonov so bile

* Major Wagner je učitelj na körni oficirski šoli v Gradcu. Obiskal je sam balkanska bojišča in imel potem predavanje, kateremu posnemamo ta članek in katero je gotovo velezanimivo. (Op. Orednictva.)

65 letnica vladanja našega cesarja praznovala se je po vsej monarhiji na tako slovenski način. Cesar Franc Jožef I. dobil je tudi od vseh vladarjev sveta iskrene čestitke. Vsa javnost je slavila ta dan in vse časopise priznava veliki pomen blagonsnega, miroljubnega vladanja presvitlega našega cesarja. Posebno toplo pozdravljal so jubilej nemški listi. Pa tudi angleški. Tako n. pr. piše "Daily Telegraph":

"Čestitkam lastnega ljudstva se pridruži molitev vsega civiliziranega sveta, da naj bi bilo politični modrosti čestitljivega monarha še dolgo privočeno, voditi usodo lastne države in pomagati državnim pisarnam Evrope s svojim velikim znanjem..." "Daily Mail" piše: "Cesar se je vedno kot mirovni vladar izkazal. V nadi, da ostane ohranjen svojemu ljudstvu in celi Evropi še dolgo vrsto let, prinašamo mu svoje najudanejše čestitke..." In tako splošno spoštovanega vladarja se upajo napadati balkanski lističi, ki niti pojma nimajo o kulturnem življenju... Bog ohrani vsemu svetu še dolga leta našega ljubljenega cesarja!

40 letnica vojne medajle. Letos je 40 let, odkar je ustanovil naš cesar vojno medajlo (Kriegsmedaille).

Državna zbornica se peča zdaj z zadnjim oddelkom malega finančnega načrta. Ko bodo to razpravo končala, pričela bodo sklepati o proračunskem provizoriju. Pote mpride baje železniška predloga za Bozno na dnevnini red, kateri bodo zopet predloga glede prepotrebnih lokalnih železnic sledila. Samoumevno je, da vsega tega dela ne bodo mogla še letos izvršiti, temveč da bo imela z njim še marca meseca 1914 opraviti. Takrat stopijo tudi delegacije skupaj, da sklepajo o skupnem proračunu za l. 1914/15. Kér se je zmešnjava v Galiciji vsled vladinega mešetarjenja vendar polegla in se bode gališki deželnii zbor že 5. decembra sklical, je gotovo, da govorice gledate razpusta državne zbornice ne odgovarjajo resnici. Cenjeni poslanci se ravno preveč bojijo za svoje mandata in za lepe dijetete, ki jih kot poslanci služijo.

Novi davki. Vodja našega finančnega ministerstva baron Engel je izjavil, da bodo vlada predloga glede lokalnih železnic sredi decembra predložila. Da pa se za lokalne železnice potrebne stroške pokrije, zahtevala bodo vlada sprejem družega dela finančnih predlogov. Ta drugi del obsegata davek na užigalice, zvišanje pristojbin za dedščine, ureditev pristojbin za zavarovanje, nadalje davek na dividende, zvišanje sodnijskih pristojbin in njih vpeljanje v kazensko postopanje. Lepi časi nastopajo!

Duhovnik — agent za izseljevanje. Nobena stranka se ni tako hudo proti izseljevalnemu škandalu pridušala, kakor klerikalna. Zdaj pa se je dognalo, da je bil eden glavnih agentov za izseljevanje katoliški duhovnik pater Spondor in Krakovi, katerega je oblast tudi že pod ključ dala. Policia napravila je pri temu

polne ljudi; pri mostovih, ki imajo železno streho, je vlak te nesrečne iz streh vrgel.

Turčija se še ni okrepčala od nasilja in zatiranja, ki ga je izvrševal Abdül Hamid skozi desetletja. Vpliv nemških inštruktorjev ni bil tako velik, kakor se misli. Povsod so srečali nezaupanje. Mladoturki, ki so hoteli vstvariti iz Turčije moderno državo, niso bili vedno pošteni značaji. Nakopičili so napako za napako. Mnogi elementov se je drenalo k mladoturškim motocem, ki so hoteli iz novega reda svoj dobitek vleči. In tako tudi po spremembah l. 1908 tudi ugodni vpliv ni prišel na površje. Ugodni konec grške vojne in pa nekateri uspehi v Tripolisu vstvarili so nevarni optimizem. Zaupalo se je na Allahovo voljo. Tri leta sem nahajala se je Turčija vsled večnih albanskih vstav v vojnem stanju. Poklicalo se je ljudi k orožju in jih zopet domu poslalo. Vojno navdušenje pa ni moglo vladati. Vsled revolucije l. 1912 so se pojmi popolnoma zmešali. Ljudje niso več vedeli, kdo je v deželi gospodar. K temu prišla je še vojna z Italijo. V tem kritičnem stanju zadeli so dogodki l. 1912 državo, ljudstvo in armado. Padec Mladoturkov in vlada Nazzima - pa je je spremenila osebe na najvažnejših mestih komande. Na vojno se niti verovalo ni; drugače

duhovniku hišno preiskavo, pri kateri se je našlo jako veliko sumljivih pisem. Ko so patruljirali, skušali si je nož v prsa zadreti; policija je ta samomor preprečila. Oklenjenega so oddali potem sodnji. V stanovanju tega katoliškega patria našlo se je tudi na stotine kmetijskih oblik, ki so jih tam izseljeni pustili, kateri so bili še dolžni vojaščine. Pater jim je da mestno obleko in jih je spravil čez mejo. Po božnost političnih popov je torej presneto malo vredna.

Kranjske deželnozborske volitve so doslej samo umnevno prinesle klerikalcem uspehe. V Ljubljani sami pride do ožje volitve med liberalcem Turkom in klerikalcem Kregarjem; izvolitev prvega je zasigurna, ker bodejo zanj gotov tudi socialisti glasovali. Pri volitvah iz splošnega razreda bili so klerikalci s pretežno večino glasov izvoljeni, i. s.: v ljubljanski okolici Miha Dimnik (4326 glasov); Radovljica Kranjska gora, Tržič: Janez Piber (3900 glasov); Kranj in Škofja Loka: Evgen Jar (5052 glasov; duhovnik!); Litija, Višnjagora in Radeče: dr. Janez Zajc (4646 glasov; dohatar); Vrhnik, Logatec, Idrija, Cirknica: Anton Kob (4958 glasov); Kamnik in Brdo: Janez Laverčič (4846 glasov); Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Laze: dr. Vladimir Pegean (5480 glasov; dohatar); Rudolfov Črneljebelj: Alojz Mihelič (5331 glasov). Kočevje, Velike Lašče, Ribnica in Žusem: Franc Jaklič (5487 glasov; "klerikalni" učitelj); Krško, Mokronog in Trebnje: Janez Hladnik (4956 glasov). — Kakor vse kaže, bodejo torej klerikalci na Kranjskem in zanaprej gospodarji. Pomagala pa jih ni "sveta Johanca", marvele najgrše in najpodlejše nasilje, zloraba vseh sredstev, strupeni način politikovanja, kakor so ga zmožni ravno le slovenski klerikalci!

Laški študenti zahtevajo že leta sem, da jim napravi avstrijska vlada na troške avstrijskih davkoplačevalcev v Trstu visoko šolo. Kér se jim ta sicer res nepotreblja zahteva doslej niz ugodila, delajo po raznih avstrijskih mestih škandale. Svoj čas so v Innsbrucku in na Dunaju z revolverji nastopali. Zadnjici pa podobno na univerzi v Gradcu, kjer je prišlo do hudičev pretegov med njimi in nemškimi dijaki. V pretepih je bilo 20 študentov ranjenih, m. nj. trije težko. Treba bodo laški fantičom odločeno povediti, da se na avstrijskih tleh ne bodejo uresničile kalabreške manire. V odgovor na graške dogodke pa so se vrstile potem še v Trstu in v raznih laških mestih demonstracije.

Tiskarski štrajk se pripravlja po vsej Avstriji. Dosedanja pogajanja med organizacijo stavcev in delodajalcem so se popolnoma razbiljala. V nekaterih mestih so pričeli stavci že s pasivno rezistenco. Na Tirolskem pa so delodajalcem stavce deloma izprli. Ako se v hipu ne doseže sporazum, priti zna po vsej državi do tiskarskega štrajka, ki bi bil za vso javnost velikanski pomen.

Obrtniške zahteve. Deputacija obrtnikov

bi ne bilo mogoče, da se je neposredno pred izbruhom vojne dva letnika na dopust poslalo.

Redife (2. linijo) se ni moglo smatrati za polnovredne. Se pri Lüle Burgasu se je videlo ljudi, ki so puško pri streljanju na čelo ali na trebuh naslonili. Zmešalo se je te vojake z "nizemi" (1. linija) in tako se ni imelo nobenega zanesljivega vojaka več. Regimenti so imeli le eno tretino v resnici izvezbanili vojakov. Stanje je bilo jako slabotno; nekateri bataljoni šteli so le 250 mož. Najboljši turški vojaki (iz Anatolije) zamogli so vsled vojne z Italijo in grške mornarice le čez Bosporus v Evropo priti. Prišli so vsled tega mnogo prepozno. Ljudje niso vedeli, proti komu naj se borijo.

Preskrbljeno ni bilo za oskrbo, strelivo in train. Uradniki pri kolonah niso svoje službe razumeli. Pri Kirk-Killissi dobili so Bulgari turška skladisca v roke, v katerih je bilo hrane za 30.000 mož in za 8 mesecev. Zaloge streliva in orožja so bile napolnjene, ali do vojakov niso prišle. Na kolodvoru Baba Eski so intendantji polno naloženi vvlak s hrano zapustili. Neki baterijski komandanji mi je pravil, da je imel pri Kirk-Killisse v celi bateriji le 10 strelarov. V neki vojaški apoteki bilo je 30.000 frankov vseh mogočih zdravil nakopičenih in

je podala te dni na Dunaj in je pod vodstvom malih poslanec, m. dr. tudi posl. Marckhi, vila v dotiku z merodajnimi osebami ter žasnili zahteve malih obrtnikov gledě doba armado. Doslej so te dobave večidel veliki pitalisti dobivali.

Hrvatski sabor se zbore po izredno dolgem moru do 27. decembra t. l.

Na Hrvatskem bil je za novega bana dožani kraljevski komisar Ivan baron Škerlec znanovan. Upati je, da se bodejo zdaj razmere Hrvatskem zboljšale. Skrajni čaz zato bi bil.

Spološni štrajk hočejo baje ogrski socialni mokratje v kratkem pričeti. S tem štrajkom meravajo na eni strani zoper veliko brezpostost, na drugi pa zoper novo preosnovno tistne postave demonstrirati. Dosegli seveda s tem nezmiselnim štrajkom ne bodejo ničesar. sprotno bodejo še povečali splošno revščino.

Ko bi kmjetje štrajkali! To vprašanje stavljanini kmetski voditelj dr. Heim na shodu, terega se je udeležilo okoli 10.000 bavarskih metov. Zahteval je nujno, da se vlada na metki stan bolj ozira. Vprašal je, kaj bi bilo, da bi enkrat kmjetje štrajkali? Danes dajejo bavarski kmjetje 3 milijone, vsi kmjetje na enškem pa 30 milijonov litrov mleka vsak za mestno prebivalstvo. Kmetom bi prav ne škodovalo, ako bi par tednov ne oddajali leka. Saj bi lahko iz mleka napravili sir ali ter. Ali kaj bi to pomenilo za ostalo prebivalstvo...

Bulgarski dijaki proti Ljubljani. Iz Sofije poroča, da so se bulgarski dijaki izrekli udeležbi Bulgarov na vseslovanskem sokoljem kongresu v Ljubljani, to pa zaradi tega, so se Ljubljanci preveč navdušeli in iz Srbije. Slovenska vzajemnost...

Obsojeni podčastniki. Zaprolo se je okoli angleških podčastnikov v Londonu in Windsmiju. Dolžijo jih, da so se pustili podkupiti z reskom nad 100.000 markov.

Rumunska in Avstrija. V govoru, s katerim rumunski kralj parlamentarno zasedanje navoril, pravi m. dr.: „Vsled političnega nastopa moje vlade med balkansko krizo bile so v so še danes mednarodne razmere imunske najboljše. Na eni strani so opazile levlasti našo pomoč pri prizadevanju za mir, na drugi strani pa je mir v Bukarestu izredno neneprljivega razmerje mimo unsko in Avstrijo zapečatil.“

Albanski knez. Velevlasti so se zedinile ede albanskega prestola. V kratkem bodejo vlasti naznane princu Wilhelmu zu Wied, da so z njegovo kandidaturo zadovoljne. prihodnjih dneh ponudila bode albanska dežacija iz Valone princu krono. Naslov novega aradarja bode knez. Kakor se poroča, prevzel de princ albansko vladu v prvih dneh novega.

V Mehiki so se razmere za ustaško ar-

abetsko urejenib; samo obvez za ranjence bilo.

Zapovedujoč generali niso poznali ne generalstva ne vojaštva. Večidel so prevzeli komando na dan bitke.

Kratko rečeno: armada ni bila pravljena za vojno. In vkljub temu Nazim-paša zapovedalo ofenzivo! Vso kriivo srce se meče na poznejne umorjenega Nazima. In opravičeno! On je bil vojni minister in generalissimus obenem in je dal dne 21. oktobra povelje za naskok, čeprav je proti temu budi lah-paša nastopil. Nazim-paša je jal, da hoče armadi takoj z lepo zmago večega navdušenja dobiti. Dosegel je s to negotovo mado ravno nasprotno. Mahmud-Muktar-paša, gotovo najzmožnejši kôrni komandant, opetovanjo vojnemu ministru poročal, da pri madi še ni vse v redu. Sploh je bila armada bližu meje; skoči bi se zbirala pri Čorlu, kakor to nemški feldmaršal Goltz priporočal, i se nesreča ne zgodila.

Zdravnikov ni bilo in kar jih je bilo, ni mogo sredstev za zdravljenje. Ranjenci so morali sami, lačni, slabo ali nič obvezani, do ležniške postaje iti, kjer so še cele dneve koli ležali, predno se jih je spravilo v Konstan-

mado pod generalom Villa zboljšale. Zvezino vojaštvo je bilo na raznih točkah premagano. General Villa izjavlja, da bode stal v par tednih pred mestom Mehiko. Zmaga revolucije je torej gotova stvar.

Na Francoskem pojavila se je huda politična kriza. Dosedanji vladi Poincaré, katera je hotela davke zopet povišati, je zbornica izrekla nezaupanje. Vsed tega je moralna vlada odstopiti.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Tukajšnji klericalci so zelo modrih butic. Na Martinovo nedeljo privedli so neko spakedrano veselico, seveda tukaj se je videlo same izoražene farške podrepnike, katerih geslo se glasi: dol z našimi nasprotunki drugih strank, posebno pa z „nemščarje“. Hvala Bogu, saj pa nas je prav lepo število, tako da se nam ni treba batiti v nobenem oziru idiotov. Kdor je kaj skušan, ne bode hodil po klerikalnih nasvetih. Klericalci ljudstvo samo poneumijo, in gorje tistem, kateri se jim uča. Obžalujemo tiste zaslepence, ki se dajo od črnuh zapeljati. Mislite si, dragi somišljenci, kako lepo so se vrtali „Marijini“ družbeniki obeh spolov! In kaj je še bilo pa za zidi zunaj oh grozno, tam pa tam parček „Mladieniške zvezze“; in zakaj... samo ob sebi umevno! Upamo, da bode tukaj vodja „Marijine družbe“ energično nastopal. In dotična komedija pod vodstvom kranjskega Janeza pa naj drugokrat blagovoli predstavljati „Sveti Jahanco“, bi bolj pristojalo za takšne nevedneže. Seveda, rusko-srbskih zastav ni primanjkovalo; zakaj pa ne pokažete avstrijske ali štajerske barve? To ste pač žalostni patriotji! In kdo je vsemu temu vzrok? Politični duhovniki! Bilo bi pametnejše, ko bi se na dan 19. nov. služila sv. maša za našo milo pokojno cesarico Elizabeto. Tega pa ne! Župnik misli bolj na svojo oberdekelo Lizo; radi bi znali, kaj neki ji je špendiral za god; mogoče kakšnega petelinčka? Oj ti šment, je že tako. Še nekaj omenimo; ja, na „Katzenmusik“ pri veselici bi skoro pozabili; svirali so izvrstno, bolj ko kakšna „Platzmusik.“ Takih komadov še Čehi niso kos. Pričakujemo, da v prihodnje boljše zasvirajo, da zrjavle devičice se boljše obnašale bojo. Na tej veselici vam je bil dirn in draj, da je bilo veselo. Med klerikalnimi gosti se je najbolj odlikoval župnik Vogrin s svojo dekelo Liziko, kateri je bil ravno vodja te prizemjene veselice. Zdi se nam, da je z Liziko licitiral tombolo;

Pota so bila brez temelja; potoki narašli, mostovi odplovljeni; vasi so gorele in od psov izkopani mrliči so okužili zrak.

Največ vojakov je prišlo nazaj, predno so se sploh borili, kjer so dobili nasprotujoča se povelja, kjer niso imeli streljiva in kjer so bili lačni.

Do bitke pri Kirk-Killis ali do naskoka na trdnjava, ki sploh ne eksistira, ni prišlo. Streljalo se je semintja in kar se je govorilo o dispozicijah te bitke, je vse zlagano.

Da se prebivalstvo ne izroči brez varstva Bulgarom, sklenil je vojni svet, da naj se armada zopet pri Lüle-Burgasu postavi. Dva dni se ni ničesar storilo; 28. oktobra pa so Bulgari Turke presenečili. Urejenega boja ni bilo. Vojaki so se bili, kakor so ravno stali. Telefonska zveza ni obstojala. Cela fronta (43 kilometrov) so morale ordonance na konjih voditi. Vkljub temu so se zamogli Turki 2 dni držati.

Končno so bili dolgega boja trudni, brez hrane in streliva in brez zaupanja v vodstvo; 31. dne oktobra se šli nazaj. Tretji kôr pod Mahmud-Muktar-pašo je udaril še enkrat po Bulgarih in s tem zasledovanje preprečil.

Se slabše je bilo z drugimi turškimi armadami, ki so bile poleg tega še muogo slabej-

pač v resnici dober krščanski duhovnik! Manjkallo še je bivšega kaplana Berka in njegovih podrepnic Berkov iz Gradiš, ki še dandanes žalujejo za njim. Res, naši duhovniki nam dajejo prav lepe vzglede; za razjokati!

Sv. Barbara v Halozah. Prisodenemu dopisniku „Slov. bedaka“, pardon „gospodarja“ na dopis z dne 27. listp. v odgovor: 1. Ni res, da bi se „Štajerci“ pristaši med seboj tepli, tako da bi se morali zdraviti; res pa je, da dotičniki ne pripadajo pod našo stranko, pač pa pod neko drugo. Zakaj toraj laže dopisnik slov. cunje? Drugokrat pa naj tisto privandranlo človeče iz Kranjskega priobči v „Noraku“, kako se fantilini iz Marijine družbe in Mladieniške zvezze razbijajo okoli in poštenim ljudem nočni mir motijo. Sploh zadnjič na klerikalni tomboli, kaj se je vse spočelo; vse slabega, kar si sploh pošten človek ne zamore mislit! Tudi za Reicherjevem zidu. Ali vam je ljubo, da vam povemo resnico, vam klerikalnim idijotom? Potem bode pač jo! Pometajte pred svojim pragom, potem šele pridite pod naše, ko boste vi popolnoma nedolžni. Ako želite, povemo vam še marsikatero toplo resnico, sicar bo vam v sramoto! Gospod fajmošter Vogrin, učite vaše ovčice poštenega mirnega življenja, ne pa ravno nasprotno. A mi Barbarčani se pa bomo potrudili, da bode se naš ljubljeni „Štajerc“ po celi fari razširil, z „Gospodarjem“ in njegovimi lažniki in izsesalcii ljudstva pa v gnojske smeti.

Stoporce. Dragi mi Štajerc! Že dolgo Te nisem bil obiskal, toda oprosti mi to. Večkrat sem mislil na Tebe! Jaz zelo rad berem „Štajerc“, brez njega ne morem biti, akoravno se naš gospod župnik na glavo postavi. „Štajerc“ je moj najzvestejši prijatelj, vedno ga nosim pri sebi. Se spati ne morem brez njega; denem si ga pod zglavje, da lažje zaspim. Potem si mi pa le sanja od našega g. Kečeka in pa od ljubega mojega spremjevalca prijatelja „Štajerca.“ Zadnjič sem bil na paši čital „Štajerca“ in sem ga vtaknil v suknjo. Suknjo sem obesil na vejo in šel na drugo stran travnika. Ko sem se vračal, se je moj junec mastil z „Štajercem“ in ga jedel, kakor jaz znam pečeno jesti. He-he, Keček! Vidi, lej ga! Ti si vedno pravil, da je „Štajerc“ giftna ptujska krota! A moj junec še je vedno zdrav, mu nič ne manjka. Razvidno je toraj, da Štajerc ni „giftna ptujska krota“, da ni „giften“, ker mojemu juncu nič ne manjka. Zdaj še raj krmo jè, kakor poprej. Lej ga!

Novice.

V blaženo Srbi! „Grazer Tagblatt“ piše: Glasom ljudskega štetja iz leta 1910 je prebivalstvo na Kranjskem jako neznavno naraslo. V nekaterih krajih je število prebivalstva celo občutno padlo. Medtem ko se dragod povod premisljuje, kako naj bi se temu zlù odpomoglo, ki škoduje zlasti kmetijstvu vsled vedno občutnejšega pomanjkanja delavskih moči, — pospe-

še, kakor njih nasprotniki. Džavid-paša mi je pravil, da je bil pri dan pri Kumanovi uspeh Turkov. A ponoči so prišli albanski begi in so sporočili, da plenijo Srbi vasi in oskrnijo ženske. Nato mi je 7 bataillonov zbežalo.

Utrdbe Adrianopla so bile zastarele. Baterije so stale v bojni liniji infanterije na hribih in so tvorile vsled tega dobi cilj. Glavno varstvo je dala zaprtia, široka stena iz drata, na katero so se Turki menda preveč zanašali. Pravega infanterijskega naskoka na trdnjava sploh ni bilo. Trdnjava je padla ponoči po 6 mesečnem obleganju.

K vsemu temu prišle so še organizacijske napake; infanterijska divizija štela je n. p. le 9 ali 10 bataillonov. Pri Tsataldši pa je zadela Turke še nova nesreča — kolera. Čudno je sploh, da se je to grozno kugo premagalo. Vse, kar je bilo bolano (mnogi so dobili tifus vsled lakote), spodilo se je v posebni kraj pri Sv. Stefanu; tam se je pastilo nesrečne poginuti... Od lakote omidlele se je smatralo za na koleri bolane; predno se je še prepričalo, je li so v resnici mrtvi, se jih je potrosilo s kolera-apnom in zakopalo. To je bil najgroznejši čas vse balkanske vojne.

Julija meseca bila je armada zopet za boj pripravljena...

šuje (prvaški) "Slovenski narod" to izseljevanje. Ta list priporoča deklam in hišnjem, kubaricam in natakaricam, da naj odpotujejo v Belgrad, češ da dosežejo tam krasno plačo s pomočjo "Srbsko-narodne ženske zveze". Bati se je, da bode narodni plašč, ki se ga obeša seveda tudi tej čudni gospodarski politiki, slovenskemu ljudstvu polagoma sapoval. . . K temu članku le dostavimo, da se nam prav čudno zdijo, zakaj ne odpotujejo slovenski "narodni" voditelji sami na Srbsko. Za njimi pač ne bode noben petelin zakikirikal. Vbogo ljudstvo pa, ki je itak že vsled izseljevanja na beraško palico prišlo, naj pustijo pri miru!

Uporni francoski vojaki. Razburljivo vožnjo ima pasažirski parnik "Marsa" za seboj. Na parniku nahajalo se je tudi 8 francoskih vojakov, ki so bili zaradi zločinov iz armade izključeni in bi se imeli v afričanske kazenske kolonije preseliti. Ti zločinci vrgli so v neopaženem hipu verige ob sebe in je prišlo do grozovitega boja z orožniki. Ker orožniki niso mogli orožia rabiti, bi gotovo podlegli, ako bi jim mornarji in potniki ne pomagali. Napisled so zločince vendar zopet v verige oklenili. Ko so jim drugi dan pri obedu verige zopet proč vzeli, skočil je vodja upornikov v morje. Prišlo je zopet do bojev. Mornarji so v morju plavajočega upornika vjetli. Potem so vse zločince na stene parnika uklenili.

Brihtni fajmošter. V Hinterkirchenu imeli so jako dobrošrénega fajmoštra. Zaradi njegove dobrote prišli so celo ljudje iz sosednih far k njemu k spovedi. To je bilo zaradi sicer zelo laskavo, ali naposlед sploh ni prišel iz spovednice. Dolgo je fajmošter premisljeval, kaj naj stori. Napisled imel je imenitno misel. Napisal je sledič razglas in ga obesil na spovednico: "Zaradi mnogoštevilnega obiska moje spovednice moram vpeljati sledič spovednici red: V pondeljek: lažniki, hinavci, opravljenici. — V torek: Tatovi in goljufi. — V šredo: Prešestniki in prelomilci zakona itd. itd. . . Za vsak dan določil je fajmošter gotovo vrsto grehov. Ali — od tega časa ni prišel nikdo več k njemu na spoved!

Grenka usoda. Res žalostno usodo dočakala je družina Welzen pri Paderbornu. Stariši imeli so 8 otrok, ki so vsi na šarlahu zboleli. Trière otroci umrli so pretekli teden in se jih je predzadnjo nedeljo pokopal. Pondelek umrl je četrtni otrok in tekem tedna še ostali štiri otroci. Nesrečni starši izgubili so torej tekem 14 dneh vseh svojih 8 otrok.

Brezvestni zločinec. Pri neki mitnici v Budimpešti prišli so grdemu tihotapljenju na sled. Izdelovalec klobas Ferdinand Frühbauer vtihotapil je namreč veliko množino svinskega mesa z mrljškimi vozovi v mestu. Dva mrljška vozova, črno drapirana in s črnimi konji oprežena, na katerih sta sedela črno oblečeni kučijaži pokopališkega zavoda, — vozila sta 10 zaklanih svinj. Seveda ponavadi ni pri mitnici nikdo v mrljški voz pogledal. Svinjsko meso iz mrljškega vozova pa je Frühbauer potem za svoje klobase porabil.

Zapuščina grofice. V hotelu Bristol na Dunaju umrla je te dni grofica Osten-Platen. Pri zapisovanju zapuščine našli so tole: 60 oblek, 110 klobukov in vrednostnih papirjev za 2 milijona kron. Najcenejša obleka je stala 5.000 frankov, posamezne klobuke pa so cenili od 1.000 do 12.000 frankov. Grofica izdajala je za svojo obleko na leto okoli 400.000 kron in je na ta način večino svojega premoženja zapravila. V zadnjih letih napravila je 8 krat svoj testa-

ment. Tudi malo pred smrto je pokazala z znamenji, da bi zopet rada testament spremeniла. Govoriti namreč ni več mogla.

Iz rusko-japonske vojne se izvè še zdaj razne zanimivosti. Neki popotnik, ki je živel več let na Japonskem, pripoveduje doslej neznano dejstvo, da se je v japonski armadi bojevalo tudi 10% žensk. Oblike so moške obleke in se uvrstile med vojake. General Kuroki, ki je zapovedoval 60.000 mož močni armadi, imel je v njej tudi 6.000 takih hrabrih Japonk, ki niso bile nič manj pogumne nego njih možje.

5 letni samomorilec. V Gradcu skočil je nekaj čez 5 let stari sinček kučijaža Franc Rus v vodo. Potegnil so ga sicer iz potoka, ali otrok je bil že mrtev. Deček je bil doma okregan in je preje ljudem pravil, da si bode življenje vzel. Seveda nikdo tem besedam otroka, ki niti v šolo ni hodil, ni mogel verovati.

Na smrt obsojena sta bila v Grosswardeinu neki Kupas in njegova ljubica Ana Szon. Zastrupila sta hčerko Kupasa in njenega moža.

Tokajer. Vinska trgovatev v Tokajerskih goricah je letos jako slabo izpadla. V vinogradih našega cesarja, kjer se bere ponavadi 1500 do 1800 hektolitrov tega imenitnega vina, nabralo se je letos le 300 hektolitrov.

Grozen umor. V Breslau ustrelil je stražnik Wolsky svojo spečo ženo, svojega 15 letnega sina, svojo 8 letno hčerko in sam sebe. Vzrok groznega zločina je baje neozdravljiva bolezen stražnika.

Težko kaznovana neumnost. V Muggia se je 13 letni Alojz Riccoban na prstu malo ranil. V svoji neumnosti je po starem babjoverstu položil cestno blato na rano. Vsled tega je budo obolel (Starrkrampf) in bode moral bržkone umreti.

Lepi škofi! Proti bivšemu olumuškemu nadškofu dr. Kohnu naperil je njegov naslednik nadškof dr. Bauer tožbo zaradi denarnih zadev. Gre se za velike svote. Kristus pa ni imel niti prostorčka, kamor bi položil svojo utrujeno glavo . . .

Redko odlikovanje. Kot edina tvrdka poljedelske branče dobile so Delavnice-Titania v Pernau-Wels-u na letošnjem jesenskem sejmu v Gradcu najbolj visoki odliki, državno srebrno kolajno in srebrno kolajno c. k štajerskega poljedelskega društva. Zadnja odlika je toliko važnejša, ker je pri praktičnih poskusih brzoparilnikov za živinsko krmo znaka Titania edina bila, katera je to visoko odlikovanje dobila, medtem ko je udeležena konkurenca čisto brez odlike ostala, si torej niti manjvredne odlike, kakor izpostavne kolajne ali diploma priboriti ni mogla.

Razstrelba kanona. Na strelšču Skoda-tvornic se je razstrelil kanon, s katerim so izvršili poskusno streljanje. Uradniku Melku odtrgal je obe nogi in je nesrečnež v bolnišnici umrl. Tudi delavec Kratohvil bil je tako težko ranjen, da je kmalo nato izdihnil.

Zverinski zamorci. Iz Havanne se poroča, da je tam 10 zamorcev umorilo neko belo deklino, ji izpustilo kri in porabilo to kri v verske namene. Morilci so hoteli potem sledove svojega zločina s tem prikriti, da so dotično hišo začigli in hoteli mrljica obenem sežgati. Razstrelili so tudi hišo z dinamitom. Ali vsled razstrelbe prihiteli so policaji, ki so našli gorečega mrliča. Zamorci pripadajo neki čez vso deželo razširjeni sketi ali veri, ki pod vodstvom duhovnikov človeške krvave žrtve prinaša.

Rudarska smrt. Na šantu št. 3 rudnika "Deutscher Kaiser" v Essenu se je kamenje podrlo. En rudar je bil takoj mrtev, 6 pa jih je smrtnonevarno ranjenih.

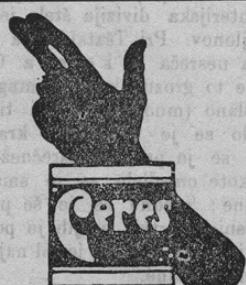
Iz Spodnje-Stajerskega. Klerikalni listi od samega dolgčasa zopane ne znajo drugega pisariti, nego da bode "Štajerc" končal . . . Ej gospodje v temnih, črnih uredništvih, kako se motite! Kolikokrat že si prerokovali "Štajercu" smrt in vedno ste se zmotili. Poginila je pač že cela vrsta proti "Štajercu" naperjenih listov, — mi pa le še vedno napredujemo! Tudi zdaj je tako! "Slov. Gospodar" se baha, da ima 15.000 plačilnih naročnikov. Prvič je to zlagano, drugič pa je imel "Štajerc" že davno to naklado. Konstatiram torej, da so vse novice, ki jih trosijo nasprotniki glede opustitve "Štajerca", navadna izmišljena in lažna in da bode "Štajero", ki je tekočem letu izredno veliko novih naročnikov prišel, z novim letom vše več obliki izsel. Živio "Štajerc"!

Deželna bolnišnica v Ptiju je res v vsakem oziru premajhna. Posledice tega dejstva pa so tako žalostne. Pomisli se mora, da je ptujski okraj eden največjih, da je blizu 100.000 oseb prebivalstva od teh majhne ptujske bolnišnice odvisno. V bolnišnici se nahaja komaj 60 bolniških postelj. Kaj to pomeni, mora slebeni razumljiv človek izpoznavati. Velikansko je število bolnišnikov, katere se ne more vsled pomanjkanja prostora v bolnišnici sprejeti. Kolikokrat se zgodi, da se pripelje na smrt bolanega človeka k bolnišnici tam se bolnika ne more sprejeti in vožnja ga zopet nazaj, brez upanja in tolažbe ter pomoči. Zgodili so se že slučaji, da so bolniki na poti od bolnišnice, ki jih ni mogla sprejeti, na cesti v vozu umrli. Zgodili so se slučaji, da so težko bolani ljudje, ki se jih ni bolnišnico sprejeti zamoglo, izvršili v svojem obupu samomor, skočili v Drav ali si na drugi način skušali življenje vzeti. To so tako žalostne razmere, da kričijo do neba. Žal da prejšni slovenski deželnemu odborniku, ki je bil tudi nadzornik deželnih bolnišnic, v tem oziru ni ničesar ukrenil. Njegova bolezen pač zakrivila, da ni pokazal tiste energije in agilnosti, ki je pri takih stvareh potrebna. No zdaj imamo novega slovenskega deželnega odbornika v osebi dr. Verstovšeka, o katerem se govori, da ima dovolj energije in agilnosti. Upamo tedaj, da bode dr. Verstovšek pravil grehe predhodnikov, da bode on napelje vse moči, da se sramotne razmere glede ptujske deželne bolnišnice temeljito spremenojo. Skrajščas bi bil! Bolnišnica gotovo ni in ne sme biti noben "politikum"; zato upamo, da se bodo zlasti v interesu bolanega, na cesti umirajočega slovenskega ljudstva kaj ukrenilo. Na delo, gospodje!

Deželno trsno šolo v Ptiju se namerava baje opustiti, odnosno v mariborski okraj preseleti. To bi bila po našem mnenju velika napaka, krivica in gospodarsko oškodovanje streljanje ptujskega okraja. Pomisli je, da v nobenem okraju ni toliko vinogradništva nego v ptujskem. In skoraj polovica vinogradov še ni prenarejeno z amerikanskim trsem. Ako se to velepotrebno trsno šolo zdaj v resničnosti opusti, potem je gotovo, da bode to tako hudi udarec zlasti haložanskemu vinogradništvu. Kmetje bodojo prisiljeni, nakupovati zopet drago trsje iz zasebnih trsnih sol. Da je to za uboga Haložane skoraj nemogoče, bode vsakdo priznal, kdor pozna razmere. Ne rečemo, da morda v mariborskem okraju take trsne šole ni treba. Gotovo bi bila tudi tam jako koristna. Ali naj

Ostaní vedno zvest dobremu,

ki se je kot tako obneslo. Jedilna mast "Ceres" je znana pri vseh gospodinjah, ki morajo štediti, kot najbolj izdatna jedilna mast. "Ceres" namreč ne vsebuje vode kakor druge masti. Jedilna mast "Ceres" je popolnoma čista in zato mnogo izdatnejša. Pri vporabi se vzame vedno $\frac{1}{4}$ jedilne masti "Ceres" manj nego kake druge.

bi zamogla morda kakšna filialka ptujske uresničit. Na vsak način konstatiramo, smo dobili od vinogradnikov v ptujskem raju mnogo pritožb glede opustitve ptujske šole. Upamo, da bodejo merodajni činičji to vpoštivali in se v zadnjem hipu morda edar premisili, napraviti ptujskemu okraju občutno gospodarsko škodo!

Novo "rožansko" svetišče na Pragerhofu

je slovenski klérikalci uresničiti. Tozadnevi je izdal makoljski župnik Lendovsek, iz svoje ptujske preteklosti, z raznimi njimi političnimi tovariši. Naivni človek, ki se veruje v versko preprčanjaših poslanih duhovnikov, misil, bode, da se tukaj res za kakšno "svetišče." Ako bi to res, bi se človek vprašal, zakaj potrebuje to "svetišče" ravno na Pragerskem? In tem bi človek vprašal, zakaj ne plačajo troške to nakrat tako grozovito nujno ter potrebno svetišče — bogati duhovniki sami? Knezov podaril bode gotovo par tisočakov; "knez rožanski" župnik Vogrin gotovo tudi ne bode natanega igrat; potem župnik Lendovsek, ki ima tudi precej drobiža pod palcem; udalje kaplan Melhijor Zorko v Hajdini in celo drugih bogatih duhovnikov... Pa kaj to govorili, ko imajo duhovniki vendar vso sebi obrnjene roke! Novo "svetišče" na Pragerskem ni nič druga nego velika pekulacija na žep lahko vernernega udstava. Na Kranjskem imeli so politični duhovniki svojo "sveto Johanco", ki je na vse ati krišicala in črni bisagi denarje služila. Rajhenburgu naberačil je črni gospod Čerjak svetišče iz vbojega ljudstva, da zgradi novo črno svetišče. Ia zdaj hočejo zopet zadružišči krv iz ljudstva izprešati, da zgradijo na Pragerskem svetišče. Kajti Pragersko je skako središče, tam se "stekajo železnice od ga in severa, od vzhoda in zahoda..." Tako se Lendovsek v svojih beraških pismih! Izga je razvidno, da se ne gre tukaj za ožjo čast marveč le za zemeljski lagor duhovnikov. In naravnost neovpijoča brezvestnost je, ako se oče iz lačnega ljudstva zopet stosoče krvavo zasluženega denarja vesati. Ali naj ljudstvo krade, da bode nenasitno farško bisago nosilo? Ali naj sleče adno srajco? Duhovniki so spravili ljudstvo davno na beraško palico; zdaj mu hočejo skoči odreti... Pa proti tej nakani treba odočno nastopiti!

No also! Zadnjič je nekdo rekel, da dr. Gosāk ni bil treba v Ptuj, češ da imamo takoj itak preveč dohtarjev. Nekdo drugi je zato rekel, da je dr. Gosāk izredno fini jurist, ter je tako dolgo študiral. No, — potreben je a le bil za Ptuj, krvavo potreben. Stvar je namreč ta-le: Odkar so vsled sviranja rogozniškega bando v ptujskem "Narodnem domu" vse podane v Dravo poskočile, ni imela ta banda prav sprav nobenega pomena in namena več. In zato mirno zaspala, pri Bračiu pa je stopila zacet harmonika v veljavno. Zdaj nakrat pa se je tvar spremeni. Oživel si, vzdramili so zopet aspano bando in Brač postal je zopet "kapelmeister." Zaupano pa povemo, da je Brač razvrapr le pro forma kapelnik. Pravi in reči vodja bande ter "kapelmajster" pa je — dr. Tone Gosāk. In zato je bil Gosāk za Ptuj potreben. No also, hvala Bogu, zdaj bode že zopet pričelo: cintadra, bumstadra...

Dr. Kukovec toži. V zadnjih številki smo menili "Stražine" napade na dr. Kukovca in mo začudeno vprašali, zakaj dr. Kukovec mariborskega lista ne toži. Na našo notico odgovarja "Slov. narod" in piše: "Stajerc" vprašuje, zakaj dr. Kukovec ne toži "Straže" zaradi naših v šoštanjski zadevi? Na to odgovarjam, da je tožba proti "Straži" v tej zadevi že davno ložena. — Registriramo tudi ta odgovor in izdajmo svoja ocitanja tako možato zastopal, vetrak in pisarni. Vederemo!

Lovska sreča. Lovec in mizarski mojster Jos. Wauda v Ptuju vjet je te dni zopet do vidro (Fischotter). V komaj 3 letih vjet je th. g. Wanda 17 teh roparskih živali. Bravo!

Spomlad pozimi. Krasno jesensko in zimsko vreme povzročilo je prav zanimive pojave.

V raznih vrtih cvetijo zdaj v decembetu rdeči jagode. Na vrtu gdč. Kräber v Ptaju pa cveti japonsko kutinsko drevo, karor da bi imeli najlepšo spomlad. Vse drevo je polno popokov, več rdečih cvetov pa je popolnoma razcvetelo. Dne 30. novembra se je v neposredni ptujski okolici neki mož v Dravi kopal. Da hodijo kmetski otroci še bosonogi, je samoumevno... Pač krasno vreme! Ali v splošnem bi žeeli, da nam bi dal Bog zdaj mraz in sneg. Kajti tudi zima ima svojo pravico!

Razpust zadruge. Vzajemno posojilno društvo v Slov. Bistrici se je na svojem občnem zboru razpustilo. Sklenilo se je ustanoviti novo kreditno društvo, zadružno z om. zavezo. Novo društvo prevzelo je vse zahteve in bremena starega in postane tudi rezervni sklad v znesku 37.000 kron njegova last.

Poroka. V Ptiju se je poročil advokat dr. Anton Brumen z gdč. Josepino Zöhrer.

Nevaren pes. V sv. Martinu na Pohorju je pes krčmarja Antona Koren raztrgal 9 ovc, od katerih jih je 7 takoj poginilo, nadalje eno svojno in eno lisico. Pes je potem izginil in se nahaja kje v gozdu.

Pazite na deco! V Sv. Katarini pri Rogatcu oblačila je posestnica Marija Sekirnik svoje otroke, da bi jih v šolo poslala. Medtem je sedela 16 mesečna hčerka na peči. Poleg peči je bil šparherd. Nesrečni otrok padel je iz peči na vrči šparherd; pridobil je tako hude opeklime, da je moral drugi dan umreti.

Ptujski sejmi. Na konjski in goveji sejem dne 2. decembra 1913 prigralo se je 190 konjev in 970 kosov govede. Na sejem dne 3. decembra 1913 prigralo se je 1.210 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejem vrši se dne 16. decembra 1913, prihodnji svinjski sejem pa dne 10. decembra 1913.

Lep tovarš! Posestnikov sin Matija Medved iz Savodne pri Šoštanju pijačeval je z vžitkarjevim sinom Jožefom Steblovnik in je tudi ceho plačeval. V Topolšicah sta prenočila. Ko se je Medved zbudil, opazil je, da mu je Steblovnik 40 kron ukradel. Steblonika so zaprla, a ukrajeni denar je bil že zapil.

Cigani. Zadnjič so zaprli orožniki v Velenju cigansko bando z imenom Gartner, ki je po Spodnjem Štajerskem postopala. Našli so pri njej mnogo zlatnine, ki so jo cigani gotovo pokradli.

Zaprli so v Studenicah pri Mariboru hlapca Karla Pristovnika, ker je poštnemu slugi Martinu Fuchs kolo ukradel in prodal.

Izgubil se je iz Maribora 15 letni steklarški učenec Franc Očko. Fant je za svojo starost velik in ima sivo obleko ter klobuk. Kdor bi kaj o njemu izvedel, naj blagovoli to starišem (Tezen št. 95 pri Mariboru) naznamit. — V zadnjem hipu izvemo, da so fanta v velikem gozdu obešenega našli.

V mariborski zapor odpeljali so orožniki preteklo soboto 11 oseb iz ptujske okolice. Zaprli so bili udeleženi pri velikem pretepu v Postrakovi krčmi na Vurberški cesti, pri katerem je bilo troje pionirjev na grozni način ranjenih...

Novo orovniško postajo, obstoječo iz 3 mož, ustanovili so v Teznu pri Mariboru.

Pasja kontumaca se je proglašila za sodnijska okraja Ljutomer in Zgornja Radgona. Okoli sv. Križa se je namreč pojavilo nekaj slučajev pasje steklosti.

Izmisleni rop. Zadnjič se je poročalo, da je nekdo posestnikovega sina Johana Naraka v Skalisu pri Šoštanju oropal. Zdaj se je dognalo, da je Naraka denar, ki so mu ga dali stariši, zakral. Bal se je domu priti. Vsesled tega je pijač okoli vozil in si je rop izmisli. Za svojo laž se bode imel fanti pred sodnijo zagovarjati.

V Dravo skočiti je poskusil 19 letni delavec Franc Turnšek v Teznu pri Mariboru. Baje je nekaj denarja izgubil, kar ga je tako razburilo, da si je hotel življene vzeti.

Nezgoda. Na mariborskem kolodvoru prišel je delavec Alojz Kranjc z roko med "puferje." Zmučalo mu je levo roko popolnoma. Težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Zopet vломi. Te dni se je pri trgovcu Francu Petschuch v Gaberjah pri Celju vlonmilo. Tatovi so razbili šipekuhinja, prišli na ta način v podajalno in pokradli obleke, srebrnine

ter denarja za skupaj 400 krov. To je v tem letu že 30. vlon v celjskem okraju. Vse te vloome se je na eni in isti način izvršilo. Tatinska banda se vedno bolj mestu Celju bliža. Upati je, da bodejo orožniki tem tatvinama konec napravili.

Iz strehe padel je v Cvetkovcih pri Mariboru 58 letni vžitkar Vincenc Ježovnik. Popravljal je streho, ko se je neka lata zlomila in je revez na tla padel. Zlomil si je desno nogo, izpahnil roko in prizadel težko rano na glavi.

Težka nesreča. 71 letni svinjski trgovec Koletnik peljal se je iz mariborskega sejma proti Pobrežu. Za njim se je peljal posestnik Muster, katerega konj se je nakrat splašil. Voza sta trčila in Koletnik je padel na njivo poleg ceste. Nesrečenega bilo je 5 reber zlomljenih. Vsled prizadetih ran umrl je dva dni pozneje.

Tat. V Mariboru hotel je hlapec Jožan Geiger iz Sv. Petra trgovcu Tkaletu par 40 K vrednih škorjen ukrašti. Pa so ga takoj zasacili in zaprli.

Zaboden. Delavec Jakob Slevič v Gaberjih pri Celju razgrajal je v gostilni g. Gobetz. Ko je prišel orožnik, se mu je Slevič zoperstavl in ga je dvakrat v obraz udaril. Napsled je orožnik razgrajala z bajonetom v nogu sunil. Slevič, ki je že opetovan pred kaznovan, oddal se je celjski ječi.

Pod voz prišla je v Rajhenburgu posestnica Uršula Flis. Nesrečnica je bila smrtnonevarno ranjena.

Ponarejeni žefran. V zadnjem času se je opazilo, da se od neznane strani žefran s sladkorjem in boraksom meša in s tem njegovo težo poveča. Pozor!

Rop. Ko je šel posestnik Andrej Lipovšek iz Petrovč v Lendorf, napadla sta ga dva fantalina, ga preteplia in na tla vrgla ter mu žepe preiskala. K sreči je prihitec cestar Andrej Lukauz in preprodil roparja. Tako roparja tudi nista mogla napadenemu denarja vzeti. Orožnik g. Kopš se je posrečilo, da je aretilar brata Antonia in Alojza Ramšak iz celjske okolice, ki sta rop izvršila.

Zmešalo se je v Zidanemmostu inženirju Albertu Fischeru. Nesrečnež si je z britvijo prerazil žile na rokah in si tudi na vratu prizadel hudo rano. Zdravnik iz Šenvice je dospel z avtomobilom in je nesrečneža, ki je smrtnonevarno ranjen, obvezal.

Iz Koroškega.

!!! 1914!!! Kmalu pride novo leto, prav kmalu! In mnogo naših priateljev pozabilo je na najvažnejše: naročilo se ni "Štajerc" kmetiški koledar, ki stane le 60 vin. (s poštnino 70 vin.), čeprav je 144 strani velik in ima izredno veliko slik in člankov in povesti. Kdor koledarja še nima, naj si ga takoj naroči. Imel bode celo leto nekaj lepega in dobrega pri hiši!

Dr. Brejc postal je zdaj veleposestnik in veleindustrijec. Nakupil je posestvo Graeserhof Conte Veita pri Brežah. To posestvo ima tudi rudokop na talk (Speckstein). No, pa pravijo, da gre ljudem slab! Pred par leti prišel je dr. Janko Brejc iz Kranjskega v Celovec, reven kot cerkvena miš. Zdaj pa je že tako bogat, da nakupuje grofovski veleposestva in rudnike. Seveda, seveda, — Brejc ima talent! On je vedel, da nosi klerikalno preprčanje lepe procente! On je bil "vodja slovenskega ljudstva na tužnem Korotanu". In postal je bogatin, — "slovensko ljudstvo na tužnem Korotanu" pa je prišlo že davno na beraško palico...

Kje je denar? Iz občine Radein se poča: Leta 1912 pogorelo je tukaj pol vasi s filialno cerkvico vred. Zdaj po 1½ leta se je posrečilo, novo cerkveno zgradbo dokončati; pri kolandiranju se je vsa dela kot dobra spoznalo. Od zgradbe napravil se je proračun troškov, pri katerem se je izračunalo, koliko denarja je potreben in koliko ga mora še poleg priti. Pri temu računu pa se je računalo tudi z nekim kapitalom v znesku 1.200 krov, katerega ima cerkev že davno in ki naj bi se zdaj porabil za pokritje cerkvenih bremen. Ta denar pa je izginil brez sledu in nikdo ne vede, zakaj se je porabil. Dekan Schaubach na tozdevnega vprašanja še ni odgovoril. Pa bi bilo dobro

in potrebno, da bi vbogi farani izvedeli, kje je denar . . .

Iz Podravelj. Piše se nam: Tukajšnim prvaškim in srbofilskim slovenskim hujščcem grēmenda predobro, ker so v zadnjem času pričeli z veliko besnostenjo razne poštene može napadati. Kadar klerikalci druge ljudi napadajo, takrat imajo gotovo sami kakšno lumperijo za skrivati. Veliko smolo imajo tukajšni klerikalci že s svojo prvaško posojilnico. Že fajmošter Gabron je delal in "gospodaril" po svoji glavi. Marsikateri vbogi družinski oči moral je takrat za velike svote jamstvo prevzeti; pa ni izključeno, da bodejo morali zapeljanci grehe drugih plačevati. Ko je načelnik Servicel umrl, niti člani predstojništva niso vedeli, kam so priše gotove svote. Sedaj vodi blagajno neki Reichmann, ki se je v Ljubljani izučil. Zato je menda zadnjič neki ženi, ki je 100 K dvignila, v knjižico 200 K zapisal. To je pač ljubljanski recept! Čudno je tudi, da se pri teh blagajah mnogokrat niti najmanjših svot ne more izplačati. Treba bi bilo predstojništvo odločno povedati, da naj ne pusti le posameznikom gospodariti; kajti drugače zna priti tudi pri tej posojilnici do poloma, kakor smo takih polomov že pri klerikalnih denarnih zavodih navajeni. Ko je pred kratkim enkrat prinesla "Bauernzeitung" slični opomin, pričel je "Smir" strupeno napadati tukajšnega g. G. Guggenbergera. Osebni napadi so sploh vsa modrost črnubov. G. Guggenberger je imenoval javno "Smirovega" dopisuna lažnika in obrekovalca, dokler ta ne povrč svojega imena. "Smirov" žegnani ali nežegnani dopisun pa se ni upal svojega imena povedati. Po starji farski navadi napada ljudi le zahrbitno. Pfui Teufel! Ako pa v "Smiru" znani črni dopisun ne bode miroval, zna se mu zgoditi, da bode vzel "Štajerc" veliko svojo krtaco in bode pričel štriglati po tamoznjih klerikalcih. Gradiva imamo dovolj! Torej na svidenje!

Uggowitz. Piše se nam: "Smir" se zopet jezi in naznanja vsemu svetu, da gre Slovenscem v naši občini grozovito slabo. Posebno se jezi nad nemško šolo, ker se ta noč udajati vseslovanski propagandi. No, dragi, "Smir", pusti nemško šolo raje pri miru! Kajti kje bi bil ti "Smirov" dopisun danes, ko bi ne znal nemščino? Ti znaš nemško, drugi pa naj bi tega ne znali, da bi se jih lažje izkorisčalo. Pa ljudstvo že izpoznavata črno nevarnost in obrača klerikalcem hrbet. "Smir" psuje tudi našega poštenega župana z najgršimi lažmi. Za danes se ne budem pečali s temi podlimi lažmi srbskih priateljev, ker pravzaprav niso odgovora vredne. Ali ako zloglasni "Smirov" dopisun ne bode odnehal, zapelei mu budem enkrat pesem, ki mu bode še dolgo v ušesih zvenela. Torej na svidenje, gospodine od balkanske zvez!

Kotije. Piše se nam: Kakor junčki so se obnašali v nedeljo Stručevi sinji in Volenov Franc pri Matevžu v Kotljah. Ti nezreli fanti, ki so še mokri za ušesom, hodijo po gostilnah samo da nemir delajo. Na muziko pridejo samo zavolj-tepenja, kakor so pokazali to nedeljo. Ravno kakor petelinčki so skakali in sekirali mirne goste, tako dolgo da je prišlo do krvavega tepenja. Pobili so mnogo glažev in hišne oprave. Nekoga zelo priljubljenega posestnika je Volenov, ker jih je k miru opominjal, z literiskim vrčom na glavi hudo ranil. Ta kot znan pretepač prišel je le v kratkem na urlaub, ker so ga oprostili. Seveda bi bilo boljše, da bi ga bila še obdržala oblast dalje časa in ga pošteno okratala. Poškodovani se bojo pač pritožili. Upajmo, da zadene eurove pretepače zaslužena kazen. Pfui! sram jih naj bo!

Opazovalec.

Saški kralj je bil 14 dni v svojih lovskih revirjih pri Tiberiu. Zdaj se je zopet v Dresden odpeljal.

Mrtvega našli so v nekem gozdu pri Ottmanach 54 letnega delavca Johana Bratina. Zadelo ga je srčna kap.

Vlom. V trgovino Eder in Sv. Mohorju vložili so neznani tatovi in pokradli 140 kron denarja ter mnogo sira, putra, ruma, žganja, špeha itd.

Vojški samomori. V Beljaku se je ustrelil čevljarski artilj. regimenta. Imel je z neko natakarico ljubljavo razmerje. Iz ljubomnosti o je ranil z nožem na vrat. Potem je zbežal v

vojašnico, kjer se je ustrelil. — Isteča dnè se je obstrelil v Beljaku neki drugi vojak. Odpeljali so ga v bolnišnico. Ranjen je težko, pa ne smrtnoneverno.

Tatvine. Dekli Mariji Türk bila je v vlaku pri Beljaku taška ukradena, v kateri je imela hranilno knjižico za 180 K. — 16letna ciganka Herzenberger iz sv. Martina pri Beljaku ukradla je v mestnem kino-teatru železničarju Johantu Markoviču denarnico, v kateri se je nahajalo 61 K. Ko so jo zaprli, našli so pač denarnico, denar pa je že izginil.

Samomori. V Celovcu skočila je neka žena v samomorilnem namenu v vodo in je utonila. Nadalje se je obesil delavec Mick, kjer je bil na 8 dni zapora obsojen.

Železniška nesreča. V Beljaku je povozil vlak premikača Luga. Nesrečnež bil je na hrbtni takto težko raujen, da je kmalu nato v bolnišnici umrl. Vsled megle tudi neki drugi delavec ni opazil vlaka. Stroj ga je vrgel ob stran. Ali k sreči bil je samo lahko poškodovan.

Nezgoda. Hlapec Jakob Moser v Oberdrauburu prišel je z roko v mašino za rezanje krme. Mašina mu je roko kosa za kosom do členka odrezala. Hlapec bil je nekaj pjan.

Pozor na deco! Pri Beljaku igrala se je na travniku 7 letna Martina Gmündner. 13 letnemu šolarju Ludwigu pa je prišlo v glavo, da je otroku goreče žveplo na obliko vrgel. Obleka je začela goreti in vbogi otrok je dobil težke opekline. Stric otroka, ki je plamena ugasnil, si je tudi roko opekel.

Zmešalo se je v Celovcu neki Sofiji Seebacher, ki je bila že svoj čas umobilna. Nesrečna je skočila v vodo. Dva stražnika so jo sicer iz vode poteguila. Ali bila je že mrtva.

Požar. V Freudenburgu je pogorela Kaiserjeva koča. Škode je za 1600 kron, ali koča je bila zavarovana.

Globoko padla je nekdaj bogata posestnica Magdalena Mitter iz okolice Ebersteina. Zapila je vse svoje premoženje in zdaj so jo zaradi beračenja ter pjanosti zaprli.

Zaprli so v Borovljah delavca Albina Wieser iz Rikarevsi. Dolžijo ga, da je neko šolarko v svoje stanovanje zvabil in se nad njo hudo zatreplil.

Vboga deca! 3 letna hčerka Eme Wirsche v Gruschitzu prišla je v gepelj mlatilnega stroja, ki ji je zlomil glavo in hrbitenico. Nesrečni otrok bil je takoj mrtev.

Tatvine. V Grebinju bilo je konjskemu trgovcu Francu Zechner 240 kron ukradenih. Neznani tat prišel je skozi okno v sobo. Ob istem času bilo je nekemu trgovcu okoli 100 kil jaboljk ukradenih.

Smrtna nesreča. V Št. Oswaldu nad Kleinkirchhem bila je 3 letna Ana Schiestl v kramjem hlevu, kjer je njena tetka delala. Tetka zadebla je v neprevidnosti otroka z vilami po glavi. Otrok je bil tako hudo ranjen, da je čez par ur umrl.

Požar. V vasi Stadt pri Arriachu pogorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnice Ane Galler z vsem pohištvo in krmo. Tudi je pogorela vsa oblike služkinj. Začigali so 4 do 5 letni otroci, ki so se z užigalicami igrali. Škode je baje za 40.000 kron, medtem ko je posestnica le za 18.000 K zavarovana.

Požig? V Zellachu nastal je pri posestniku Schweiger ogenj, ki je gospodarsko poslopje z vsem žitjem, krmo, orodjem vpepel. Škode je za 6000 K. Zaprli so Schweigerjevega soseda, katerega dolžijo, da je začigal.

Zaprli so v Celovcu 18 letnega brezposelnega delavca Franca Paul iz Spodnjih Borovlj. Dolži se ga, da je svojemu tovarišu Antonu Bink v Javorniku 65 kron ukradel.

Izpred sodišča.

Mariborska porota.

Maribor. (Požig.) Posestnik Johan Habjančič iz Luptovce živel je s svojo ženo v nesrečnem zakonu. Prišlo je večkrat do prepirov in preteporov. Enkrat je Habjančič svojo ženo tako hudo pretepel, da je moral k sosedom zbežati. Kjer ni hotela nazaj priti, pričel je Habjančič v jezi kar divljati. Razbil je s sekiro svoje kolo, potem je hotel v kleti vino izpustiti, kar

mu je njegova mati zabranila. Naposled začigal je hišo in gospodarsko poslopje. Ob sljopja sta popolnoma pogorela in je bilo v letu 2000 K škode. Tudi sosedne hiše so bile v celikem območju v veliki nevarnosti. Žena, ki je požig dila, je vsled strahu težko obolela in za časa ni mogla govoriti. Habjančič zbežal je v gozd, kjer si je zadrl nož v prsa. Poškodoval pa se je le lahko. Sosedji so našli kruvega na tleh ležati in so mislili, da je mrta. Ako so orožniki tja prisili, je bil mrtvec izginil. Naposled so ga vjeli in zaprli. Pred tem je dejal, da je le zaradi svoje zakone nesreče iz jeze in obupa začigal. Porotniki niso mogli prepričati o krvidi in so Habjančič vsled tega popolnoma oprostili. — (Tatin a) Pekovski učenec Rudolf Vodlak je svoji starji materi Mariji Roiko v Pesnici ukradel dve hranilni knjižici, prvo za 4.845 kron in drugo pa za 650 kron. Dvignil je iz hranilnega 500 kron, s katerimi je obleko in zlatnine kupil. Ko je hotel potem na Korosko odpeljati, so ga policaji v Mariboru aretrirali. Mladič je bil obsojen na eno leto težke jedite — (Servus Micka!) Hlapec Šimon Drakole nič iz Ptuja tožen je zaradi uboja. Dne 28. septembra prišel je nameč Drobnič s svojo ljepšimko Marijo Horvat in raznimi drugimi famili v Brusovo gostilno v Budino na ples. Tam se je nahajal tudi Jakob Vnuk, ki je bil svoj čast tudi ljubček Marije Horvat. Vnuk jo je zato pozdravil z besedo: Servus Micka! Pozneje je prišlo do prepira in naposled do pretepa, katerem se je Drobnič in njegove tovariši Tašner ter Kostanjevec iz sobe potisnilo. Alij trije so vrata vdrli in naskočili Vnuka ter ga pretepli. Naposled so mu zadrli nož v prsa, da je padel takoj mrtev na tla. Drobnič je najprej tajil in se delal nedolžnega. Ali napisled priznal, da je on Vnuka z nožem sunil; rekel pa je, da je ravnal v silobranu. Razprava pa je bila preložena, ker je treba nove prisostnosti zaslišati.

Divjak.

Celje. Kakor smo svoj čas poročali, zastrupila se je v Topolišču pri Šoštanju posestnica Marija Medved. Imela je ljubavno razmerje s svojim 18 letnim svakom Joahonom Medvedjem. Ko je bila žena mrtva, je mladenič hotel svojega brata ustreliti, kar pa se mu ni posrečilo. Zaradi tega bil je na 8 mesecev težek in je če obsojen.

Porota v Celovcu.

Celovec. (Oktober.) V Čebergu sta se skregala hlapca Adam Offner in Gašper Mongus zaradi ene fajfe. Naposled sta se steplila in je Offner svojega tovariša tako hudo po očesu udaril, da je ta na levem očesu vedno oslepil. Offner bil je zaradi svoje suravnosti na eno leto težke ječe obsojen. — (Umor.) V Passeringu oženil je pred 6 leti že čez 70 let starci Anton Konč za 30 let mlajšo Razo Konč. Ta je imela s hlapcem Paulom Steinem razmerje, vsled katerega je porodila otroka. Stein ni hotel za otroka skrbeti ter je vedno na Razo vplival, češ da naj ta svojega moža zapusti in se raje k njemu preseli. Stevin je, da naj staremu možu šivanko v glavo zasadil ali pa da mu naj da žefrana pod blazino, da bode umrl ter da ne bode nikdo vrzko smrti izpozna. Razo pa tega ni hotel storiti. Dne 20. julija zasedoval je Stein za konška Konč. Grozil je z odpretem nožem, da bode Konč ubili. Ko je prišla Razo pozneje domu, našla je svojega moža težko ranjenega na tleh ležati; imel je 5 sunkov z nožem v hrbitu. Vkljub temu, da so ga takoj v bolnišnico prepeljali, je nesrečnež vendar čez par dni umrl. Stein je sicer nekaj časa tajil, pa preiskava je kmalu dognala, da je on izvršil umor. Obsojen je bil vsled tega na 4 leta težke ječe. Ko bode ječo prestali, se ga izzene iz Koroške. — (Zopet nož) V Sobotu sta se v pjanosti voznika Karl Kumpuš in Paul Fürschweller steplila. Kumpuš je svojemu nasprotniku zadrli nož v prsa. Zadel je pljuča. Fürschweller je hudo krvavel, postajal vedno bolj slaboten in čez dva dni umrl. Zaradi tega uboja bil je Kumpuš samo na 3 mesece težke ječe obsojen. — (Večnita) 22 leta, opetovan

Poraba svinje v gospodinstvu.

Svoj čas se je na t. zv. »kolino« še več držalo takor dandanes; kadar se je svinjo zaklalo, bilo je to priložnost za gospodinjo, da povabi sorodnike in prijatelje kot priče svoje spremnosti v izdelovanju klobas. Da žopet tako postalo! Težka jed je slabo pripravljena klobasa v človeškem želodcu. Zato pa je mnogo spremnosti treba, da se napravi dobre in fine klobase.

1. Pred klanjem.

Fred smrtno se svinje ne sme razburjati, ker to škoduje dobroti mesa. 16 do 20 ur pred klanjem naj ne daje svinji nobene krme, marveč samo čisto vodo. Soli se ne sme dati klalni živali 14 dni pred klanjem; kajti sol škoduje črevesju, tako da se rado trga.

2. Klanje.

V stanju počivanja so muskelji prosti od vseh kisline. Zato naj se žival v spanju preseneči, z udarcem na glavo omami in hitro zakolje. Pri peganjanju živali, vlačenju iz hleva, pri podaljšani smrtni borbi, ako se žival ne omami, razvijajo se kisline v muskelih, ki prav nepristreno vplivajo na vzdržljivost mesa. Ker se kri prejeno mesni soki pokvari, doseči se mora popolnoma izkravene, to pa s tem, da se mrtvo žival stiska, dviga in tlači. Gorko meso se ne sme nikdar naprej izdelovati; zato se mora z delitvijo in izsekanjem počakati, dokler se meso ne shladi. Kri naj se, ko se svinjo zakolje, v končno posodo vjame, dobro pomeša; pusti naj se kri na prostem, dokler se jo ne rabí.

3. Kaj mora gospodinja pripraviti?

a) kuhalno sol.

Po temu, kako dolgo se hoče napravljena jedila shraniti, potrebuje se tudi soli. Premalo soli izroči jedila pokvarjenju; preveč soli vzame jedilam dobrski okus in zmanjša redilno vrednost. Računa se na 100 kil mrtve svinje 5 do 8 kil soli.

b) salpeter.

Salpeter se zato rabi, ker daje šunki in klobasam lepo, rdečo barvo. Preveč salpetra napravi meso trdo; ako se tako meso jè, dobri se močno odvajanje. Zato tudi ni dobro, da se pri šunki one dele v bližini kosti s salpetrom nabaše, kajti potem pride preveč salpetra v meso. 60 do 80 gramov salpetra zadostuje za 100 kil mrtve svinje. Salpeter se mora pred rabo v možnarju jaksino zribati.

c) sladkor.

Sladkor napravi meso bolj sočno in okusno; za 100 kil mrtve svinje rabi se eno kilo sladkorja.

d) dišave in drugi dodatki.

Črni in beli poper, celi in zdrobljeni, je za nekatere vrste klobas neobhodno potreben. Nadalje potrebujemo čebule, česenji, majoran, olupke in sok citrone, žemlje, ajdo, kašo ali riž.

e) druge vrste mesa.

Ako se hoče napraviti kranjske klobase, frankfurtove ali cervelat-klobase, naj se priprave tudi 2 kili kreplega govejega mesa (sercet) in 1 kilo teletičega mesa; ako se hoče napraviti posebno veliko jeternih klobas, naj se kupi tudi še ene teletične pluče.

f) fini dodatki.

Za jeterne klobase za trajanje dodà se mnogokrat gosja jetrica ali gobice (Trüffeln); gosja jetrica se skuhata, gobice se fino stehata. Tudi potrebujemo čašo dobrega belega vina.

4. Vrste svinjskega mesa in masti ter črevesje.

Na svinji razlikujemo: glava; za njo takoj tilnik (Kamm); v sredini hrbita rebrice in kotelet; med tem

in šunko bedra, belo ali ledično prato, sprednjo in zadnjo šunko, trebušno meso, noge in člene. Od vrst masti imamo trdi špeh na hrbitu, trebušni špeh in šmer, ki se nahaja v trebušni votlini. — Od črev razlikujemo: kodraste, bele čreve, ki služijo za krvave, kaštane in jeterne klobase (za kuhati); široke, gladke čreve, ki služijo za izdelovanje trajnih klobas; ozkr, gladke čreve za klobase za peči, oziroma za kranjske klobase; želodec za pres-klobase švarnet-klobase in za shranjenje šmera. Ako se hoče frankfurterske ali kranjske klobasice napraviti, naj se raje nekaj ovčjih črev preskrbi.

5. Razdelitev svinje.

Popolnoma od potrebeščim gospodinjstva odvisno je kako naj se svinjo razreže in razdeli. Gotovo je, da je najbolj prebavljivo svežo meso, pečeno ali pa kuhan. Ako se mora mnogo trajnih klobas napraviti, ostanejo za kajenje le šunke in reberca. Ako se manj klobas napravi, se lahko tilnik (Kamm), ko se ga je očistilo od masti in kože, zrola in po soljenju v mehur spravi ter zamaže; to je potem t. zv. „Röllschinken“. Pri manjši potrebi na klobasah ostane tudi trebušne masti, ki se jo naj raje ne izpusti, marveč tako porabi, kakor bodemo pozneje popisali.

6. Čiščenje čreves.

Dokler so čreva še gorka, oddrgne se z ojstrim kosom lesa vso na njih viseko mast. Potem se jih izprazni in pusti parkrat toplo (ne vročol) vodo skozi čreve teči. Potem se čreve obrne, vzame sline proč, to pa zopet s kosom lesa in položi čreve v mrzlo vodo, kateri se doda takoli hipermangan-kislega kalija, da postane tekočina lahko rdečkasta (ne plava). V tej tekočini ostanejo čreve pol ure. Potem je vsak neprirjetni duh odpravljen. Čreve se potem v čisti, mrzli vodi opetovano izpere. Predno se jih rabi, da se jih za trenutek v župo na kotlju (ne vročol).

7. Kaj pride v kotelj.

Trebušni špeh in mast, to pa po številu klobas, ki se jih misli napraviti, nadalje glava brez gobca in uše, pljuče, oziroma tudi dokupljene telecje pljuče, srce, jezik, vranice, ledice (ne rezatil!) in za trajno jeterne klobase 2 kili mesa od koteleta brez masti. Bolje je, ako se vodo v kotlju ne soli, marveč le vsebinsko klobas; kajti lahko se zmoti, ako se na dve plati soli.

(Naprej prihodnjie.)

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 9. decembra v Bučah - Vrensko - Gor**, okraj Kozje; v Dobovi*, okraj B-eče; v Ljutomeru; v Sv. Egidiju*, okraj Maribor; Ormožu (sejem s ščetinariji); Rogatcu.

Dne 10. decembra v Groß Kleinu (sejem z zaklano klavno živino); pri Sv. Jurju na juž. železnici, okraj Celje; v Mariboru*, v Ptiju (sejem s ščetinariji); Stadldorf (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 11. decembra na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 12. decembra v Rogatcu (sejem s ščetinariji); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 13. decembra pri Sv. Petru pri Kraljevcu**, okraj Kozje; pri Sv. Krizu**, okraj Gornja Radgona; v Žalcu**, okraj Celje; v Žireh**, okraj Laško; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 15. decembra v Arvežu (sejem z drobnico); v Edelschrotu**, okraj Voitsberg.

Dne 16. decembra v Ormožu (sejem s ščetinariji); v Radgoni*.

Dne 17. decembra v Ptiju (konjski in govejski sejem, sejem s ščetinariji); v Stadldorfu (svinjski sejem); okraj Kozje.

Dne 18. decembra v Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 19. decembra v Rogatcu (sejem s ščetinariji); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 20. decembra v Brežicah (svinjski sejem).

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Pšenici		Rž		Jemen		Ores		Korusa		Proslo
	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	
Celje	50	12 —	850	9 —	10 —	10 —	10 —	10 —	17 —	17 —	
Ormož	50	9 —	8 —	8 —	750	7 —	9 —	9 —	9 —	9 —	
Gradec	50	1150	950	8 —	50	9 —	8 —	8 —	050	050	
Ljubno	50	1150	9 —	10 —	850	9 —	9 —	9 —	9 —	9 —	
Maribor	50	950	825	725	850	975	1150	1150	1150	1150	
Ptuj	50	950	8 —	9 —	9 —	9 —	9 —	9 —	9 —	9 —	
Inorošt	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Celovec	50	1075	983	—	780	—	—	—	—	—	
Solnograd	50	1010	840	—	780	9	—	—	—	—	
Dunaj	50	11	880	810	812	950	—	—	—	—	
Ljubljana	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Line	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pešt	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Mesto	Ajda		Bob		Seno		sladko		Ržena		Ježna
	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	Kil	K v	
Celje	50	11	11	3 —	225	280	220	220	220	220	
Ormož	50	950	1250	450	4 —	250	2 —	2 —	2 —	2 —	
Gradec	50	12	16 —	638	5 —	375	280	280	280	280	
Ljubno	50	—	20 —	6 —	525	4 —	3 —	3 —	3 —	3 —	
Maribor	50	10	1425	4 —	—	275	225	225	225	225	
Ptuj	50	—	850	5 —	450	360	290	290	290	290	
Celovec	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Zunaj huj!

in znotraj pfuj!

Tako izgleda dandanes marsikatera okinčana bazarska ura; zato ne vidite tukaj nobenih okinčnih slik, s katerimi se oko kupca večidel le preslepi in s katerimi se hoče mnogokrat le kvetmeljeno drage cene opravičiti.

Ednostavna, ali izborna in solidna naj bode ura, zvesti spremiljevalec Zanesljivi prijatelj!

Ali hočete tako?

Potem ne glejte nikdar na zunanjost, marveč le na kolesje in obrnite se ako rabite dobro, trajno uro, direktno na strokovnjaka, na fabriko, in sicer najbolje takoj na eno najsolidnejših švicarskih fabrik za ure. Pri tem nimate nobenih colninskih troškov, kajti fabrična zalogal protokolirane švicarske fabrike ur H. Suttner v Ljubljani št. 701 oddaja vsako uro po originalnih fabričnih cenah colnina prosto in ta firma ima tudi glavno zastopstvo fabrike ur Zenith. Svetovnoslavne so od firme Suttner izdelovane ure znamka Iko. Vi dobite zastonj in franko veliki krasni katalog o pravih švicarskih urah, od c. k. urada pregledanega in puniranega zlatega ter srebrnega blaga, aka pišete karto na firmo Suttner. Storite to takoj, čeprav zdaj nič ne rabete, kajti katalog, ki nudí tako bogato izbiro, je vedno dober v hiši in ako se sam nič ne rabí, izkaže se prijateljem in znancem dobro službo, ako se jim v slučaju potrebe s tem zanimivim, zanesljivim katalogom na roko gré.

Mali izvleček iz kataloga H. Suttner, Ljubljana št. 701.

Št. 410. Nikel-patent-Roskopf ura, gré 36 ur	K 410
Št. 1. Nikel-cilinder-remont	5 —
Št. 719. Srebrna cilinder-remont	780
Št. 723. Prva švicarska srebrna s fant. cifernico	1170
Št. 865. Niklasta verižica s priveskom	1 —
Št. 865. Srebrna verižica, 30 gr. težka	440
Št. 851. "	6 —
Št. 878. Dubl'zlatno s priveskom	770

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu svote. Kar ne dopade, se izmenja ali denar vrne.

976

Trgovina z orožjem, c. k. zaloge smodnika LECHNER u. JUNG, GRADEC, Sporgasse 1 priporoča po fabričnih cenah kot najboljše orožje za branitev autom. zepne pištole, precizno pristreljene v zistemih Browning*, Steyer*, Mauer*, Bayard*. Revolvi v najboljateži izbiri že od B 50 naprej. Flobert-puške in karabineri, dvočevne Lancaster-lovske-puške od 36 k naprej. Patroni, ovitke patronov itd. Cenil zastonj in franko.

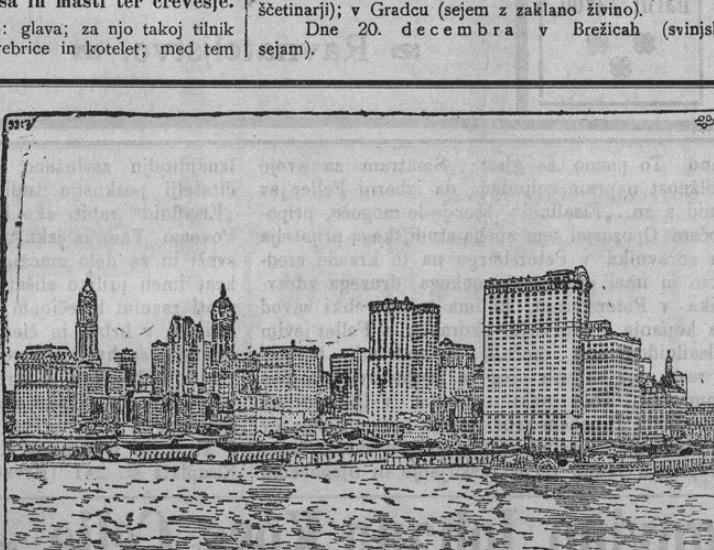
84

Tako se sprejme izkušeni

1186

strežnik za stroje in kotlje

(Kessel- und Maschinenvärter) za 6 tonski parni kran (Dampfkran), trezen, zanesljiv, popolnoma zdrav, z dolgimi spričevali, ne čez 35 let star. Vstop takoj. Pogoje je, da se zamore v nemščini meniti. Vprašanja pod Berg- u. Hüttentwerk Storž a. d. Südbahn.

Die neuen Wolkenkratzer im New-Yorker Hafenviertel.

Vzrok pomankanja denarja

je le ta, da kupujete drage pijače, kakor likerje, slivovico, rum in jesil itd. Vse ednake pijače si lahko sami na lahek način in za polovico ceno in boljše prizpravite, ako si kupite za 60 v. ednakih ekstraktov za prizpravo 3 lit. ednake pijače. — Zahtevajte cenik gratis. Zastopnik se sprejmejo za vse okraje proti visoki proviziji ali mesečni plači. Glavni zastop „Austria-Werken“, Zg. Hajdina 78, Ptuj.

1192

Tako se sprejme 40 krepkih, močnih

delavcev

za železne tvornice (Eisenhüttenarbeiter) in to kot „Eisenführer“ ali „Gußgrubenhelfer“. Biti morajo popolnoma zdravi, ne čez 35 let starci. Vstop takoj. Pogoji je, da se zamorejo tudi v nemščini zmeniti. Vprašanja pod „Berg- und Hüttentwerk Storé a. d. Südbahn.“

Gostilna v najem.

Graščinska gostilna v Vurmburu pri Ptaju (priljubljeni izlet) da se

S 1. marcom 1914

v najem.

Tozadovne oferte vložiti je do 31. decembra na naslov „Gräfl. von Herberstein'sche Domänen-Verwaltung“ v Ptaju, kjer se izvè tudi natančnejša pojasnila.

1189

Tako se sprejme en

,Platzmeister“

energičen, trezen, zanesljiv, popolnoma zdrav, ne čez 35 let star. Vstop takoj. Pogoji je, da se zamorejo zmeniti tudi v nemščini. Vprašanja na „Berg- und Hüttentwerk Storé a. d. Südbahn.“

Sivalni stroji

- vseh zistemov, od najednostavnije -
družinske mašine do čevljarske mašine.

Prijetno plačevanje na obroke.
Na vse mašine 5 let
garancije. Vsa popravila
in nadomesta dela naj-
ceneje pri

Hans Spruschina,
zastopnik Gritznerjevih
sivalnih strojev in
Puchovih kolesov

PTUJ, Färbergasse št. 3.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zalogo smodnika

PTUJ priporoča svojo bogato zalogu

857

špecerijskega blaga,
zukovih polen za kurjavo, nadalje smodnika
ba lov in razstrelbe, cindzore, dinamit ter
predmete muncije za lov kakor patroni, kap-
seljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogu
v umetnem gnuju za travnike, njive in vinograde
i. s. Tomažovo moko, kajnit, kalijev sol itd. po
najnizjih cenah.

Wasserdichte Wagenplachen und Pferdedecken

Vozne plachte in konjske odeje

prodajata v vsaki velikosti in kakovosti po orig. fabrični ceni

Slawitsch in Heller v Ptaju.

Zdaj pride nesreča

se ponavadi reče, ako mož, reditelj družine
zboli in se, mučen od raznih bolečin, brez dela
na peč vleže, ako ne more za ženo in deco več
delati in nič več zaslužiti. Pametni človek pa
ne toži, temveč izkoristi v takih slučajih iz-
kušnje drugih.

Ne malo korist bi lahko našim čitateljem
sledede pismo prineslo, ki ga je pisal Nj. eks-
celanca Leon baron Freytag-Loringhoren, de-
želni svetnik Veseljevega viteštva in carsko
ruski resnični državni svetnik v Arensburgu,
Kommandantenstr. 5, otok Ösel, gubernija Liv-

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptaju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Denar nazaj, ako brez uspeha.

Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 1094

med. dr. A. Rix krema za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako staros
hitri **sigurni uspeh**. Se rabi zunanj. Poizkusna doza

K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/R.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v dišavi A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena

leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.Giro-konto pri
podružnici avst.
ogrske banke
v Gradcu.Uradne ure
za posovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.

priporoča se glede vsakega med
hranilnične zadeve spadajočega
posredovanja, istotako tudi za
posredovanje vsakoršnega posla
z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasniti in po vsem
vstreže.

Občenje
z avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena

leta

1862.

land. To pismo se glasi: „Smatram za svojo dolžnost napram soldudem, da izborni Fellerjev fluid z zn. „Elsafuid“, kjer je le mogoče, priporočam. Opozorjal sem enega studijskega prijatelja in zdravnika v Petersburgu na to krasno sredstvo in imel priložnost, nekega drugrega zdravnika v Petersburgu, ki ima tukaj veliki zavod za kopanje v močvirju, ozdraviti s Fellerjevim Elsafuidom od močnih revmatičnih bolečin v rami, pri katerih njegova lastna sredstva niso pomagala. Tudi neki zdravnik v Danzigu na zahodnem Pruskom rabi v svoji praksi Fellerjev fluid in zato želim v blagor človeštva temu preparatu vedno večje razširjenje in njegovemu

iznajditelju zaslужeno slavo.“ Upamo, da naši čitatelji poskusijo tudi Fellerjev fluid z zn. „Elsafuid“ rabiti ako kedaj o bolečinah tožijo. Povemo Vam iz izkušnje, da postanete potem sveži in za delo zmožni, kajti kakor smo dostikrat imeli priliko slišati, se obnese ta preparat proti raznim bolečinam, kakor Hexenschuss, bolečinam v hrbitu in členkih, v kriju in v prsih. Istečko se hvali to sredstvo proti bolečinam v vratu in bodenju v strani in mi sami smo se prepričali o njegovem zdravilnem, kašelj odpravljanjem in osvežjujočem vplivu. Poizkusni tucat 5 kron pri lekarnarju E. V. Feller v Stubiči, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) — — — — b.

Posebno priporočamo

veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobri, kar kmet le potrebuje, naj si bode manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se lekom 8 dñi z rabo Cara lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prineše las v brado vseh plasti in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñi in dob se vsled tega v jaksu kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Gospod Josef Sihlany piše:

Velecjenja firma!

Ker je moj priatelj z Vašim balzamom lekom 3 tednov lepo rast brade dosegel, prosim, da mi pošljete en paket Cara za 6 kron po povzetju.

Z veličastovanjem
Josef Sihlany, Erzgebirgsva, Ogrska.

Obs. diskretni zavoj.

za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo lekom 12 dñi in sicer z dobrim uspehom:

mögi lasi ne izpadajo, marve p. postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pridel Vaš lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezvonomo krtejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče boste to sredstvo vsem praporiti, ki imajo zanjo rabo. Z najboljšo zahvalo ostajem Vas

O. V. M. Kopenhagen.

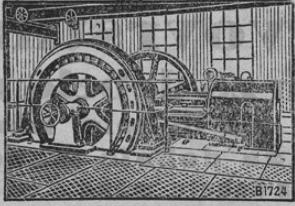
Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razposilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinari, poštne karte pa z 10 vinari).

Brzjavni naslov: Lanzeva podružnica Dunaj.
Telefonska zveza z vsemi mesti.

LANZEV ventilni lokomobil za vroči sopar
z naravnost pripetim dinatom.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Podružnica: DUNAJ VIII, Laudongasse 9.

LOKOMOBILI

z ventilnim parovodom „System Lentz“
najbolj sposobni obratni stroj za vroči sopar.

„Frosta postrežba.“ „Najvarčnejšo ravnanje.“

Izpolni do 1000 PS.

Letno izdelovanje črez 2000 lokomobilov.

„Inženerski obisk in ponudbe zastonj.“

omaževa žlindra

1108

(vpisana varstvena znamka)

je odlično važno gnojilno sredstvo za vse plodove in na vsaki vrsti zemlje. Poviša dohodek na dobičkanosni način. Njena raba ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žlindra „zvezdino znamko“
je kot izvrstno blago brez napake sestave priznana. Zato zahetuj vsak kmetovalec

Tomažovo žlindro „zvezdino znamko“
kajti zvezda na vreči in plomba daje jamstvo na čisti in polni izdelek.

Pozor!

Tomažovo žlindro „zvezdino znamko“

oddajajo promptno v originalnih vrečah:

Franz Frangesch, Maribor.

Josef Kasimir, Ptuj.

F. Kerschitschnig, Radgona.

Alois Matschek, Maribor.

Ed. Suppanz, Pristova.

Franz Kupnik, Konjice.

Kjer se ne dobi, naj se obrne neposredno na

tvornice Tomaževih fosfatov z. o. z. Berlin W. 35.

Pred manj vrednim blagom se svari.

1 kilo sivo, slisanico K 2—, boljše K 2·40, napel belo prima K 2·80, belo K 4—, prima mehke kot daune K 6—, velen-prima K 7—, 8— in 9·60. Daune sive K 6—, 7— belo prima K 10—, prsi puh K 12— od 5 kil naprej franko.

Gotove, napolnjene postelje

iz gosto-nitnega rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (nanking), 1 tuhna, cirka 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnima blazinama, vsaka cirka 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena s sivim, puhatim in trajnim posteljnino perjem K 16—, napel puh K 20—, puh K 24. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne glavne blazine K 8—, 8·50, 4—. Tuhe 200 : 140 cm velike K 13—, 15—, 18—, 20—. Glavne blazine 90 : 70 cm velike K 4·50, 5—, 5·50, spodnje tuhne iz najboljšega posteljnega grada 180 : 116 cm velike K 18— in 15— razpoljiva od K 10— naprej franko proti povzetju ali naprej-plačilu

Max Berger, Deschenheit štev. 2154 (Böhmerwald).

Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogati ilustrirani cenik vsega posteljnega blaga zastonj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljen je parna žaga vsakomur

vsakomur se les hodi itd. ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

c. in kr. dvorni lifierant BRÜX
štev. 5325 (Češko.) 819

Razposilja le zanesljive ure s 3 letno pisanjo garancijo.

Zistem Roskopf patent-ura z niklasto verlico, priveskom in usnjatim futeralom K 4·20. Švicarski orij. zistem Roskopf patent K 5—. Registrirana „Adler Roskopf“ nikel anker-rementoar-ura K 7—. Nikel-rementoar-ura „Fantasia“ K 7·50, srebrna rementoar-ura „Gloria“-kolesje, odpeta K 8·40, ista ura z dvojnim mantinejnom K 12·50.

Konkurenčne budilnice in stenske ure.

Št. 3946. Po amerik. sistem, gre v vsakem položaju, najnaprejje regulirana in repasirana, en kos K 2·90, s ponoc svetlo ciferino K 3·80. Dvojna zvončna budilica K 3·80, s ponoc svetlo ciferino K 4·20. Kuhinjska okrogla ura K 3·20. Ura-kuka K 7·50, 8·50 in višje. Budilica s stolpovim zvonjenjem K 7·30, ponoc svetla K 8·40. Ura na pendelj K 8·50, 10·30 in višje. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Posilja po povzetju ali naprej-plačilu.

Glavni cenik s 4000 podobami na zahtevo vsakomur zastonj in franko.

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalog: Otročjih igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadijne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklede, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 1·20.

V zdraviliščih zoper pljučne bolezni

m. dr. v Davosu, Arosi, Leynenu itd. se rabi stalno

kot priznano sredstvo SIROLIN-„Roche“; olajša in odpravi bolezni organov za dihanje v razmeroma kratkem času. Stori jako dobro, poveča appetit in vpliva skrajno ugodno na splošno počutje. Originalni zavoj à K 4— se dobi v vseh apotekah.

SIROLIN-„Roche“

807

Najcenejše in najbolj vplivajoče odvajalno sredstvo

**PHILIPP
NEUSTEIN**
posladkorjene krogljice.

(Neusteineove Elizabetne kroglice)

Imajo prednost v vsakem oziru pred vsemi ednakimi preparati in so proste od vseh škodljivih tvarin ter se jih rabi z največjim uspehom pri bolezni organov spodnjega trupa, one so lahko odvajalne, čistijo kri, noben zdravilno sredstvo, ni ugodne, se in pri temu povsem neškodljivo, da premaga.

Zapiranje in z njim gotovi vse največje bolezni. Zapravajo rabi posladkorjene oblike jih jemljo celo otroci radi. 1 škatla, vsebuje 15 kroglic, stane 30 vinarjev; 1 zavoj, vsebuje 8 škatelj, torej 120 kroglic, stane le K 2—, pri naprej-vposiljavi K 2-45 franko.

Svarilo! Pred ponaredbami se nujno svari! Zahteva na se „Philip Neusteinovo odvajalno kroglice.“ Samo pristne, ako ima vsaka škatla v navodilo našo postavno protokolirano varstveno znakom v črno-rdečem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Philip Neustein, apoteka.“ Naše trgovsko-sodniške embalaže morajo biti z našo firmo beležene.

Philip Neustein apoteka

,sveti Leopold“

Dunaj I., Plankengasse 6, ter v vseh apotekah. 1120

Obrodek zagospode.
Ura, verižica, vžigalo z 6 kresili samo K 4-85.

Posljem vsakomur, da seznamo mojo tvrdko, krasno fantaz, srebrno remontoaruro za gospode, najboljšo ploščato in bogato kinčano ohisje, z zelo dobrem zapestičnim kolesem, natanko idoča, 3 letna garancija z elegantno amerikansko duble-zlatno verižico in novodobno nikelnasto žepno vžigalo z 6 rezervnimi kresili, ki zadostujejo za eno leto, vse skupaj samo K 485 po povzetju. Vsa odjemalec tega obroka je gotovo tako zadovoljen, da ostane za zmiraj moj odjemalec in me bude dalje prizoroval v krog svojih prijateljev. **Eksport ARNOLD WEISS, DUNAJ XIII.** Amelsgasse 13/S. 1070

Cajgaste hlače
(hudičeva koža) 1142
v najboljšem šivalnem delu se kupuje najbolje pri **A. WESIAK, Maribor,**
Hauptplatz, ogel Draugasse.

Lovske puške
v vsakovrstni izvršitvi 1017
Flobertne in zračne puške, samokrese in revolvere, lovsko orodje, zverinje vabivce, na kratko: vse kaj sliši v to stroku se kupi po ceni in dobro v strogo rehni tovarni za puške Ant. Antonitsch, Borovlje št. 112, Koroško. Cenik zastonj in franko.

Otročji vozički
za 12, 14, 16, 18, 20 K
In tudi finejše sorte v velikem izbiru se dobiva v veliki trgovini **Johann Koss**
CELJE
na kolodvorskem prostoru.
(Zahtevajte cenik). 224

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuh) itd.; steklenica 2 K.— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proti kašiji, težki sapi itd.— Caj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.— Caj proti gihtu à 80 vin.— Balzam za gih, ude in žive stekl. 1 K.; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.— Bleiburski živinski prašek à 1:20 K. Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 1:60.— Izvrstni strup za podgane, miši, čurke à K 1.— Razpošiljatev **L. Herbst**, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Proti koščine, reumatizem in išthias je najboljše Beckovo pravo perilo iz velblodnje žime!

1010 Tovarna za platenino z električnim obratom, športne jope, sveatri, lovski in športne opriške, rokavice, blage, suknje, nogavice kakor tudi vsako drugo obliko za lov in šport in za turiste.

M. Beck, Dunaj 19, Hauptstraße 30/48

K sezonai: Karlšbad, Marienbad, Franzensbad.

Cenik zastonj in franko.

Gospodinje!

Previdnost!!

Ne kupite putra ali nadomestila za puer, dokler niste glasovite, splošno preiskušene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

1105

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) z velepasteurizirano smetano in ima vsed tegu najvišjo redilno vrednost ter je v resnicu zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naravni produkt.

„UNIKUM“ je 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavodu razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanimi zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Poskušnje gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in puter, DUNAJ XIV.

Prvovrstna špecijaliteta!

Mlin za debelo moko z najboljšimi Jeklenimi valjari

Mlin za debelo moko z litimi valjari

Mlin za debelo moko z meljskimi kolesi

Mlin za debelo moko z meljskimi kameni

kakor tudi razvratne

stroje za razrezanje krme in repe, samorezne stroje, kotle za soparjenje krme, tlačilnice za slamo in seno

izdelja in prada

PH. MAYFARTH & C.

tovarna poljskih in rokodelskih strojev,

Dunaj II., Taborstrasse 71

Frankobrod na M., Berolin, Pariz, Moskova, Milano.

Vsičim zastopnikom. — Slikani cenik Nr. 538 zastonj in franko.

700 prvih nagrad, zlate medalje itd.

1500 delavcev in uradnikov

V uradno pharmakopaejni — zaznamek laškega kraljestva sprejet

SYRUP PAGLIANO

prof. ERNESTA PAGLIANO v NEAPOLI

Calata San Marko 4.

Ali tekoč, ali prahast, ali v stisnjih krogljicah.

Najboljšo zdravilo za snaženje krvi in za osvezbo. Najboljše za zdravilo v spomladi in v jeseni. Nagrajen: lekarinčna izstava 1894. — Laška hygienična izstava 1900 z veliko zlate medaile. — Mednarodna izstava v Milatu 1906. — Mednarodna izstava Buenos-Aires 1910 z velikim častnim diplomom zlate medaile. — Mednarodna hygienična izstava v Rímu 1912 veliki častni diplom

Se dobi v vseh boljših lekarinah.

Svarilo:

Da nihče ne bode zapeljan od mnogih posnemanjih, katerih zdravju škodujejo, prosimo zahvale zmraj samo na znamku: **SYRUP PAGLIANO** prof. Ernesta Pagliano v Neapolu in ne drugo.

Pri nas se izve, kako se z našim syrupom zdravi in drugo natravnje.

Slovstvo in pisarstvo v vseh jezikih.

Nasi specialite se prodajo po celi avstrijski državi in vseh naših zalogih brez uvoznine.

SINGER
„66“

116 Šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi naše agente.

Singer Co, akc. dr. za šivalne stroje

Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vse od drugih prodajalnih šivalnih strojev pod imenom »Singer« ponujani stroji so izdelani po imenu naših starejših zistemov, ki znašajo v lažnosti, delazmonosti in konstrukciji daleč za našimi novejšimi zistemimi.

Na pr. vprašanja vsakokrat zaželeno pojasnilo!

Vzroci vezenja, šivanja in stopanja zastonj in franko — Reparature vsake vrste se napravijo hitro in obračunajo najcenejše.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popolne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro in "Brausebad" z rjuho K — 70

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši iz vrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem

je jih naroči naravnost pri „Länderbank“ Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah.

slaznevi postopač Julij Bader bil je 19. t. l. iz zapora v Šv. Mohorju odpuščen. Ed pa se je v svojo domovinsko občino Waldeck, po je stal pod policijskim nadzorstvom. Ali če je občino zapustil in se klatil po Korosled in Štajerskem ter izvršil zopet celo vrsto gvin. Iz tega je razvidno, da je Bader tat iz daljade. Obojen je bil na 7 let težkeje poškočil pod policijsko nadzorstvo.

“že sodnskeki se jenim somišljenikom naznjam, da je (T a k je ikra tron, inice na-nokar izšel. Ta splošno priljubljeni ipel tako daleč razširjeni koledar (tudi je zdaj že v VII. letniku, kar pač znači, eč se je pridobil trdni krog zvestih odjemalcev. o bledar je letos posebno lepo opremljen in obo 28. ga 144 strani, na katerih se nahaja polju najraznovrstnejšega čitiva tudi 15 lepih in fanti velezanimivih slik.

Vsebina

čas letosnjega našega koledarja je sledeča:
zato 1. Leto 1914. — 2. Deželni patroni. — Cesarska rodbina. — 4. Avstro-ogrške prijelne barve. — 5. Vladarji Evrope. — rišekalendarij (vseh 12 mesecev, natančen, s posličimi zapisniki). — 7. V novo leto (uvodne besednike). — 8. Cesarjeva zahvala očeta Radetzy (krasna povest iz cesarjevega življenja). — 9. Oporabi umetnih gnojil (zanimiv gorvedarski članek; spisal Vičanski Škerlec za naš koledar). — 10. Korupcija v ruski armadi (članek o interesantnih zadevah v armadi Rusije, posnet sodnijskih razpravah). — 11. Pot hkrstu (zanimiva povest iz kmetstva življenja po spisu Hildebloch). — 12. Neobdajočeno kuhanje (natančna razprava z vsemi tozadavnimi ponimi dolečbami). — 13. Veterje del (krasna estica po spisu dra. Petra Rosegger). — 14. nešnice. — 15. Izgube v balkanski vojni (številke od vseh prizadehtih držav). — 16. Številka (jako podučen gospodarski članek, posnet po listu »L' amico del contanino«). — 17. Udko premoženje v Avstriji in Ogriji (po oblastvenih številkah; kako zanimivo). — 18. Iako je prišel kozji pastir Nacek k ojci mestni obleki (spisal Mimi Vischer; tresljiva povest iz otroškega življenja). — 19. Zmesi zanimivi in podučni sestavki i. s.: »Österreichische«, Življenje v Novem Yorku, Dunaj v številki, Človeško usnje, Plov, ki služi kot številki, Pogreb morskega poglavjarja, Menjanje zraka, Francoski pozemlji, O sadnem drevju, Kri in zdravje). — 20. Kočar (povest iz kmetstva življenja; spisal Karl Lihart). — 21. Določbe o vojaških taksi (potreben sestavki tega davka). — 22. Vladares dolžnosti (članek glede varstva živali; po listu »Ulkskirchliche Blätter«, Mannheim). — 23. Čukova (pesem; spisal Tebničmar). — 24. Modrovoje in kmetska hiša (jako podučljivi članek; že Mat. Wieser-Ziebl-Zlan). — 25. Jevonske (pesni; spisal Karl Lihart). — 26. Maše slike (popis koledarjevih slk). — 27. Male slike. — 28. Od leta do leta (splošni pogled na popis vseh zanimivih dogodkov preteklega leta, tudi balkanske vojne; članek popisuje dogodke v določnih državah: Avstro-Ogrska, Nemčija, Rusija, Francska, Angleška, Švica, Lichtenstein, Balkanski države, Španija, Azija, Afrika). — 29. Sejmi (natančni sejmov na Štajerskem, Koroškem, Hrvatskem in avonskem). — 30. Poštnine, brzozavi in koki. — 31. Tarifa poštnih nakaznic. — 32. Tarifa denarnih pisem. — 33. Tarifa pošte. — 34. Telegrami. — 35. Seznak sejmov v Ptaju. — 36. Tarifa za koleke.

Lahkomišljenost

jo ima mnogo ljudi gledè svoje prebave, se največih slučajih hudo maščuje. Naši prebavnici izvršujejo največji in najvažnejši del vsega šega življenskega nastopanja. Ni čuda, da pri itak velikemu delu ne morejo prenašati obenega večjega obremenjenja več. Na to se ne misli vedno, kadar se sedi pri dobrini jedi in pijači in šele kadar se počakejo slabe poslete, izpoznamo, da smo od želodca in črevesja več ali neprimerno zahtevali. Take napake ne dà niti pri največji previndosti vedno pre-

Slike: ima naš letošnji koledar sledeče in je vsaki sliki dodan natančni popis:

1. Naturno-varstveni park na otoku Meleda. — 2. Grad Ambras na Tirolskem. — 3. Bulgarski kralj Ferdinand in prestolonaslednik Boris. — 4. Nemški parniki Emden in zemljevid. — 5. Slavnostna dvorana katoliškega zbora v Metzu. — 6. 700-letnica mesta Freudenthal. — 7. Kaj se izvaja iz Avstro-Ogrske? — 8. Nemški letalni stroj mornarice I. — 9. Množina mesa v posameznih državah. — 10. Koliko umorov pride na en milijon prebivalcev. — 11. Število zdravnikov v posameznih državah. — 12. Največja zatvorka doline v Evropi pri mestu Maier. — 13. Letalni stroj Françoza Brindejona. — 14. Dva odlična avstro-ogrška oficirja. — 15. Baron Ivan Skerlec.

Iz tega je pač razvidno, kako lepo, mnogočrno in veliko vsebino ima naš koledar. Vkljub temu stane samo

60 vin., s poštnino 70 vin. Kdor proda 10 koledarjev, dobí enega zastonj!

Kupujte naš koledar!

Za šibke kosti.

Otroci, ki se branijo, jemnati ribje olje, kažejo posebno ljubezen za Scottovo emulzijo iz ribrega olja. Ta vzrok je za zdravnike odločilen, da zapisejo na mesto navadnega ribrega olja Scottovo emulzijo, ako ribi mali pacienti sredstvo za okrepanje krvi. Scottova emulzija daje vsed njene prizname sestave iz kosti sestavlajočih snovi mlademu organizmu moč. Otroci pričenjajo se kreple na noge ce postavljati in letajo tudi kmalu sigurno ter veselo okoli.

Odločite se torej, dajati tudi Vašim bledim, nežnim otrokom dobro, lahko prebavljivo Scottovo emulzijo, ki jih bode spremeni v deboljčine, vesele otročice. — Pa le Scottova emulzija, nobena druga.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobí v vseh apotekah. Proti vospoljavitvi 50 h v znakih na Scott & Bowne, z. o. z., Dunaj, VII, in s sklicevanjem na ta list se vrši enkratno dopolniljanje poskusa potom apotek. 28

Ako Vam je Vaše zdravje dragoo, potem čitate današnji inserat o »Lysoformu« in zahtevajte zanimivo knjigo »Kaj je higijena?« zastonj od kemika Humann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Važno za take, ki pijejo čaj! V lastnem interesu vsakega, ki ljubi časo dobro-čusnega čaja, leži, ako napravi poskus s svojim znankom »U. K.« Teas tvrdke United Kingdom Tea Company, London, kralj. angleški dvorni literanti, literanti princa iz Wales, neščitni evropski kapacitet, institutiv in tisočero hotelov. Vsled direktnih nakupov v Indiji in na Kitajskem je ta firma v položaju, oddajati izbrano fini čaj. Električne naprave te firme v Londonu so največje te vrste v Evropi. Melange se stavijo z največjim stroškovnim znanjem in največjo skrbnostjo in odgovarjajo največjim željam glede okusa in duha. Kod posebnost offerira ta tvrdka svojo pri angleškem dvoru Birmingham in Windsor ter pri najvišji aristokraciji že leta sem vpeljano mešanicu »Kingtom Melange.« Glavni zastopnik za Avstro-Ogrsko Vinz. Leposcha v Ptaju na Štajerskem je na željo pripravljen, oddati poskuse zastonj in franko.

Vse gré postrani v našem truplu in v našem delu, ako je živčni sistem razrušen, smo nervozni, utrujeni in izdelani. Vsled nervoznosti nastopijo tudi bolesna stanja in hočemo v takih slučajih potom namazanja z zdravniško priporočenim zeliščnim esenc-fluiddom z zn. »Elsafluid« pomoč vstvariti. Vpliva pomirljivo, odpravi bolečine, osveži in hlađi, ojači žive in muskejne ter vstari mirno spanje. 12 steklenic z 5 krom franko posluje lekarja E. V. Feller, Stubica, Elsplatz št. 241 (Hrvatsko). Tam se naroči lahko Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. »Elsa-kroglice«, 6 skalički za 4 krom franko.

Oprijeteno priporoča se razpoljalno hišo Franc Schmidt Jagerndorf št. 210, avstr. Šlezija, kot najcenejši in najrealnejši nakupni vir za štefe za dame ter gospode in za šlezijsko platueno blago. Vorče posluje se zasebnikom na zahtevo poštne prosto. Smesni ceni resti, kako primeren v namene daru, v velikanski izbirki v zalogi.

Veliko škodo in izgubo denarja se prizadeva vsakdo, ako ne odpravi takoj bolesti bolezni, kakor glavolob, obražna neuralgija, bolečine v zobah in ušesih itd. Kajti izguba na času in dejavski moči stane več, kakor tako priznane bolečine odpravljajoče

prečiti. Lahkomišljeno pa je, ako poznamo napako in vendar ne storimo ničesar za olajšanje želodca ter črevesja.

Iz lastnega prepričanja priporočamo svojim čitateljem za take slučaje, ki se znajo vsak dan pojavit, da naj imajo vedno Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. »Elsa-kroglice« pripravljene. Pri želodčnih bolečinah, pečenju (Sodbrennen), kislem kolcanju, bluvanju, zapiranju, napenjanju in trdem truplu vplivajo, kakor je razvidno iz mnogo zahvalnih pisem, prebavo pospešjujoče, krč odpravljajoče, odvajanje urejujoče in kri izboljšajoče.

Njegova prezvišenost Jožef princ Rohan v

sredstvo, kakor je Fellerje zeliščni esenc-fluid, z zn. »Elsafluid« od katerega lekarji E. V. Feller, Stubica, Elsplatz št. 241 (Hrvatsko), 12 steklenic za 5 krom franko razpoljila. Mnogi zdravnikov je priporočen in rabi v svoji praktiki in mi smo se sami prepričali, da je zanesljivi pomočnik pri bolečinah vseh vrst, pri blešketanju pred očmi, slabosti očij, sumenju v ušeh, nabudu, gnilobi zobjega mesu, slabem duhu iz ust, ter v mnogih drugih slučajih. Zaradi svojega prijetnega duha je tudi priljubljen za izboljšanje zraka v stanovanju ter kot ustna voda. Vpliva jako osvezjujoče, ozivljajoče, čistilo in desinfikajoče ter daje sam ob sibi zanesljivo domačo apoteči.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. novembra: 39, 16, 84, 51, 28. Trst, dne 3. decembra: 81, 41, 19, 74, 86.

„Hupf mein Mander!“

Najnovejša, najzabavnejša družinska igra!

Ravno tako za odraslene, kakor za otroke je naša nova izredno zabavna družinska igra »Hupf mein Mander« pri kateri se lahko poljubno število oseb deli. Najlepša in najzanimivejša zabava. Ravno tako za društva, klube, kasine, gostilne itd. in tudi za vsako družino izredno veselo in zanimivo. V tako fini izpeljavi kompletno z navodilom samo K 3. Prodaja po povzetju hiša novosti 1185

M. Swoboda, Dunaj III., Hiessg. 13—104.

Namesto K 12— samo K 5—

15.000 parov čevelj na žnore

glasom podobne, popolnoma z dobrega usna in močnim, želenim podplatom, ki se bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogu moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvajalno ceno za samo K 5—. Se dobijo za gospode in dame in v vsaki velikosti.

Pošije po povzetju 1198

Eksportna hiša »Perfekt«, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/28.

U.K. ČAJÍ
London

so
svetovnoslavni!

Glavna zalogu pri:

Vinz. Leposcha, Ptuj.

Hiša

obstoječa iz 3 stanovalnih sob, kuhinje, kleti, blerov za svine in govedo, iz vrta za zelenjavo in travnikov se takoj proda. Vpraša se pri gospoj Barberi Hadner, posestnici v Štrastgoncijih pri Pragerskem.

1184

Schottwien piše, da so mu Elsa-kroglice pri bolečinah v želodcu in slabostih izbrano služile.

Rabijo se tudi za odpravo nezaželenega nastajanja masti. Napravijo nam apetit, omogočijo nam nemoteno spanje in naj bi bile vedno pri roki.

Naši čitatelji naj bi 6 škatljic teh kroglic za 4 krone franko najbolje skupno z istotako potrebnim, bolečine odpravljajočim in marsikaterje boležni preprečajočim Fellerjevim zeliščnim fluidom z zn. »Elsafluid«, od katerega stane poskusni tučat franko 5 kron, od apotekarja E. V. Feller, Stubica, Elsplatz št. 241 (Hrvatsko) na ročili.

----- haj.

